

Nepriklausoma LIETUVA

INDEPENDENT LITHUANIA

Už Lietuvos išlaisvinimą! Už ištikimybę Kanadai!
For liberation of Lithuania! For loyalty to Canada!

Leidžia Kanados Lietuvių Centro Taryba
Published by the Lithuanian League of Canada

Authorized as
second class mail, Post Office Department, Ottawa

A D R E S A S:
7722 GEORGE ST., VILLE LASALLE, MONTREAL 32, P.Q. CANADA

Nr. 21 (319) KAINA 10 ct.

MONTREAL, 1953 m. GEGUŽĖS - MAY 27 d.

PRICE 10 ct. XIII METAI

Vakarų politika kryžkelė

TAUTIEČIAI, SIŪSKIME MR. CHARLES J. KERSTEN'UI PADĖKOS LAISKUS, KAD JIS AMERIKOS KONGRESE IŠKĖLĖ SUMANYMĄ SUDARYTI KOMISIJĄ, KURI ISTIRTŲ LIETUVOS IR KITŲ PABALTIJŲ VALSTYBŲ OKUPACIJOS FAKTUS. PRAŠYKIME, KAD JO PASIŪLYMAS BŪTŲ KONGRESO PRIIMTAS. LAISKUS ADRESUOKIME: MR. CH. J. KERSTEN, CONGRESS, WASHINGTON, D. C., U. S. A.

Paskutinę savaitę tenka stebėti labai keistus reiškinius, kurie jokiū būdu nesiderina su „kultūringo žmogaus“ prasme. Atrodo, kad yra pastangų susidaryti pavojaui bent laikinai įsigalėti artiregiškai

„SAVŲJŲ MARŠKINIŲ POLITIKAI“

nors tie marškiniai tuojau būtų iš tų politikų atimti. Tai, žinoma, neprotinga politika. Bet kadangi ji yra neprotingu, jau ilgai besitęsiančio, vaisius, tai ji tikrai neša pavojaus. Todėl mums, lietuviams ir kitoms tautoms, kurių tėvynės yra okupuotos, pavergtos, — mums reikia ypatingai susirūpinti, ir neleisti įvykiams slinkti nusigyvenusios politikos nuo žulniaja plokštuma. Mums reikia tuojau organizuoti

SKUBIA LAISVINIMO TALKA

Taika, ne tik tai Lietuvos laisvinimo reikalui, bet ir paverkti tuos, kurie ypač yra palinkę į „savųjų marškinų politiką“. O tokių yra. Visi mes juos žinome, nes jie ne šiandien jau ta politika yra linkę gyveniti. Laimei, pasauliniai įvykiai taip klostosi, kad jiems neleidžia ta politika praktikuoti. Net natūraliai besivystanti gyvenimo ir visuomeninių santykių raida jiems neduoda galutinai sugniužti ir verčia, nors ir nenoromis, budėti, bent gintis. Tuo pačiu net ir idėjas, principus galima paremti.

Tarptautinė politika praėjusią savaitę taip išsivystė, kad buvo prieita prie nusistatymo SAUKTI TRIJŲ VAKARIEČIŲ KONFERENCIJĄ,

kuri numatyta Bermundų saloje (ties Amerikos krantais, salų, kurios nori prisijungti prie Kanados...), greičiausia antroje birželio mėnesio pusėje.

Konferencijos, kurioje susirinks D. Britanijos, premjeras W. Churchillis, Prancūzijos premjeras ir Amerikos prezidentas Eisenhoweris, sušaukimo data būtų daug ankstyvesnė, bet

BIRŽELIO 2 DIENĄ BUS DB. KARALIENĖS KARŪNAVIMAS

kurin jau plaukia delegacijos. Tūr būtų Londonas dar nebus matęs tokių iškilnių, kaip karalienės Elzbietos antrosios karūnavimo iškilnės. Jų iškilminį gumą didina ir tas faktas, kad jos bus televizuojamos. Tai pirmos tokių plačiu mastu visam pasauliui bus parodytos iškilnės. Tačiau iš kitos pusės, jos dalimi stabdo politinių įvykių raidą ir dalinai juos deformuoja, nes jie netenka visai natūralios savo eigos.

Šioje maišaty, kuri susidaro ryšium su Maskvos „taikos“ siūlymais, DB karalienės karūnavimu ir staiga iškilusių reikalų susirinkti trims vakarų diėsiems, daugumas vakariečių pasisakė už konferenciją. Reikšmingas yra Skandinavijos kraštų ministerių pasisakymas už

VAKARIEČIŲ POLITIKOS SUDERINIMĄ.

Bet Maskva griežtai prieš trijų konferenciją, nes numato, kad ji gali išeiti Maskvos nenau

dai. Maskva ir prieš Korejos taiką, kurios derybos atidėtos ligi birželio 1 dienos.

Maskva norėtų ir Indokinijoje laimėjimų, bet paskutiniu metu nepasisekė, nes prancūzų daliniai stipriai sumušė Laosą įsiveržusius Vjetnamo ir Kinijos „sukilėlius“. Todėl Laos teritorijoje „sukilėlių“ jau ir ne liko. Kas liko gyvas, atsitraukė atgal.

Tuo tarpu EISENHOWERIO PASIUNTINIAI TIRIA RYTUS.

Be abejo, Dulles su Stasenu gaus labai daug rimtos medžiagos, kuri leis Amerikai tiksliau manevruoti ir Bermudų konferencijoje. Ne be jų įtakos susitiks Indijos ir Pakistano ministrai ir aiškinsis opiusius reikalus. Jeigu prie to pridėti, kad karalienės Elzbietos karūnavimo metu susirenka Didžiosios Britanijos bendruomenės ministrai, kurie dar prieš Bermudų konferenciją tarpusavy aiškins visus opiusius reikalus, tai susidaro įspūdis, kad šis metas yra politiškai labai gyvas ir, galima sakyti, opus. Nuo šio mažo laikotarpio gali pareiti labai žymi ir ilgalaikė, deka, mūsų nepasiruošta savaite reaguoti.

Praėjusi politinė savaitė bus istorinė dar ta prasme, kad AMERIKOJE IŠŠAUTAS PIRMASIS ATOMINIS SVIEDINYS

iš specialiai tam tikslui paruoštos patrankos. Sviedinis nukrito už 100 mylių ir tiksliai paaiškė į taikinį. Tai yra lankoma didelių karinių laimėjimų.

Mūsų geresnės viltis visą laiką palaiko stipriausiai tik JAV. Prez. Eisenhoweris geg. 19 d. per radiją pasakė naują kalbą. Jis pareiškė, kad PAVOJUS TAIKAI NESUMAŽĖJES.

Todėl reikia būti pasiruošusiems gintis. Jis stipriai viltis, kad dabar Amerika turi tokių lėktuvų, kurių trys gali padaryti daugiau, negu 2.000 Normandijos išsikėlimo metu.

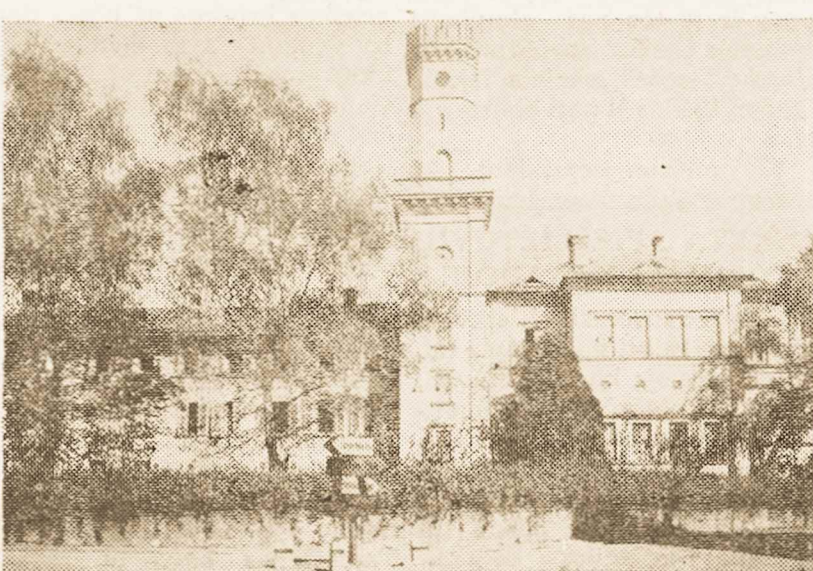
Eisenhowerio žodžius, kad pavojus taikai nesumažėjęs, patvirtino pabėgęs čekoslovakų pulkininkas Jan Biukar, kuris po karo lankė Maskvos Frunzės karo akademiją ir ten girdėjo, kaip rusų karininkai tvirtino, kad Rusija su satelitais puls Europą dar prieš 1955 metus ir pirmoje eilėje užims Dardanus, Suecą ir užblokuos Viduržemio jūrą, užims vakarų Europą ir tt.

Frunzės karo akademijoje tvirtinama, kad Rusija nelauks, kur nors karo pradžios, bet pati pirmoji puls, nes kas puola, tas daugiau turi šansų laimėti.

Nežiūrint visų šių faktų, Anglija ir Prancūzija yra susvyravusios ir tas praėjusios savaitės duoda nesimpatišką svyravimų ir netikrumo pobūdį. — Norvegijos lėktuvai per šiaurės Ašigali nuskrido į Tokio. Kelionė sutrumpėjo 4.800 mylių ir 36 valandom.

— Antras lenkų lakūnas pabėgo į Bornholmo salą.

— Iš Latvijos pabėgusi moteris sako, kad Latvijoje darbininkas uždriba vidutiniškai 300 rublių per mėnesį, o batai kai-

Vasario 16 gimnazija, kuri neseniai Vokietijos Lietuvių Kr. valdybos nupirkta. Tai gimnazija, kurioje mokosi negalinčių išemigruoti lietuvių vaikai. Tautiečiai, neužmirškite savo įsipareigojimų aukoti mokinių išlaikymui ir prie to vis pridėkite dolerį Gimnazijos išpirkimo reikalui.

AUTO KATASTROFOJE ŽUVO LIETUVIS.

Woodstocko mažą lietuvių koloniją ištiko skaudi nelaimė. Gegužės 17 d. auto katastrofoje žuvo Antanas Kalinauskas. Buvo nuvežtas į Paris ligoninę ir neatgavęs sąmonės gegužės 20 d., 3 v. pp. mirė. Visų Woodstocko lietuvių rūpesčiu buvo parvežtas ir pašarvotas Woodstocke, geg. 22 d. palaidotas katalikų kapinėse. A. A. velionis buvo kilęs iš Kražių val.

Perėjęs erkščėlių kelius rytuose, kaip ir daugelis po kapiatuliacijos, atsidūrė tremtyje. 1948 m. atvyko pagal sutartį į šį kraštą pas ūkininką Tilsen burgo apylinkėje. Po sutarties apsisitojo Woodstock'e, Ont. ir čia visą laiką dirbo tekstilės fabrike, kaip pavyzdingas darbininkas. Velionis Antanas nors ir neturėjo giminių ir artimųjų Kanadoje, visgi per šį trumpą laiką suspėjo turėti gerų draugų ir prietelių, netik lietuvių tarpe, bet ir svetimtaučiu, ką parodė gausūs dalyvavimai palydinti ir kapus.

Mielas Antanai, ilskis ramybės svetingoje Kanados žemėje. Woodstokietis.

nuoja 700 rublių.

— Bulgarijos kariuomenė buvo įsiveržusi į Graikijos teritoriją ir greitai turėjo gintis atidarę ugnį.

— Ridgway pareiškė, kad Europos gynyimo jėgos per metus padvigubėjo.

— Siamo vyriausybė paprašė JAV paramos, nes yra komunistų užpuolimo pavojus.

— Tito pareiškė, kad nėra jokio pagrindo pasitikėti sovietų „taika“.

— Josida sudarė naują Japonijos min. kabinetą.

— Kinijoje prasidėjo badas.

Maskva nieku nepadeda, o geležinė aždanga neleidžia gauti iš vakarų.

— Čekoslovakijoje ir Vengrijoje maisto trūkumas. Ateina badas.

— Las Vegas išsprogdino dar vieną atominę bombą. Ten vyko ir atominės artilerijos demonstracija, kuri stebėjo karo ministeris ir senatoriai.

— „Greitieji transportai“ Sibire. Pabaltijo Kraštų tautos nenustoja vilties — tokia antraštė „Frankfurter Neue Presse General - Anzeiger“, Frankfurt, š. m. vasario 27 d. rašo, kad, Stockholm gautomis žiniomis, vienbalsiai patvirtinama, kad Pabaltijo tautos nežiūrint negirdėtos priespaudos ir visiško izoliavimo nuo likusiojo pasaulio, nežiūrint smarkios rusifikacijos ir nuolatinių trėmimų, nėra rezignavusios.

PRISIKĖLĖ IS NUMIRUSIŲ

Iš Jugoslavijos sostinės Biograd pranešama, kad tūlas ju goslavas Seda Pavlov mirė. Buvo pakviestas gydytojas, kuris patvirtino, kad Pavlov tikrai miręs. Jo lavonas buvo paruoštas laidoti ir jau nuvežtas į koplyčią.

Staiga koplyčios sargas išgirdo, kad koplyčioje kažkas baladoja; išsigando ir pabėgo. Tuo tarpu Seda Pavlov nusistebėjęs, kad, jam rodėsi, jis tik ką maudėsi, o čia dabar aprenktas juodas rūbais... Jis atsisakė ir ramiai parėjo namo...

Tiktai prie jo namų susirinko tūkstantinė minia, kurios lūpose nerimo tas pat sakiny: Iš numirusių prisikėlė!!!

Pasirodė, kad Seda Pavlov negyvas išbuvo 44 valandas. Sekančią dieną jis jau būtų buvęs plaidentas... Beveik dvi paras išbuvo miręs ir prisikėlė iš numirusių.

LENKAI ARESTAVO SLAPTOSIOS POLICIJOS VIRŠININKĄ

Dvasininkija verčiama prisiekti. — Kolchozai kelia rūpesčius. Iš Lenkijos Berlyną pasiekė žinia apie suareštavimą ilgamečio slaptosios policijos šefo Wacł. Komaro. Komar prieš keliasdešimt metų dirbo baltgudžių kompartijoj r. Lenkijoje, Ispanų pilietinio karo metu dalyvavo tarpt. brigadose demaskavimui „kontrevolucinių elementų“. Tampriai bendradarbiavo su R. Vokietijos gestapo viršininku Zaisseriu.

Paskutinio karo metu Komar atsidarė Prancūzijoje ir melinosi prie lenkų egzylinės grupės. Nepavyko, tuomet Maskva jį atšaukė į rusų slaptosios tarnybos centrą, kiek vėliau, rusų - vokiečių karo metu, lenkų komunistiniuose karo daliniuose Rusijoje slaptosios tarnybos organizatorius. 1945 m. Komar į Lenkiją grįžo kaip generolas ir perėmė vadovauti slaptąją tarnybą, kuri sudarė gen. štabo antrąjį skyrių. Jis, pavesęs rusams, suorganizavo lenkų špiuno tinklą Vakaruose.

Tarp kitko, jo žinioj buvo neseniai V. Vokietijoje sulektas špiuno liūdas, kurio priešakinė figūra artistė Maria Knuth ir jos bendradarbiai jau nuteisti. Paskutinėmis savaitėmis K. pakeitė rusus, gen. Kašnikov, o Komar paskirtas karo ministerio pavaduotoju. Galop saugumo ministeris Komarą apkaltino išdavimu.

Paskutiniu metu komunistai pradėjo įgyvendinti vasario mėnesį išleistąjį bažnytinį dekretą. Nuo balandžio vidurio iš visų Lenkijos dvasiškių reikalaujama prisiekti ištikimumą „liaudies demokratijos“ valstybei.

Naujienos iš New York'o

NL BENDRADARBIO PRA NESIMAS IS NEW YORKO.

Gegužės 23 d. Lietuvos Laisvės Komiteto pirmininkas Siedzikauskas, dalyvaujant ir kitiems LLK nariams, turėjo lietuvių žurnalistų spaudos konferenciją. Buvo iš anksto paruoštas ir išdalytas paruoštas tekstas, kuris apžvelgia esamą būseną.

Pastarojo meto tarptautinės padėties raida yra tam tikroje kryžkelėje.

Nuo tos ar kitos jos tolimesnės krypties eventualiai gali pareiti ir toks ar kitoks Baltijos valstybių bylos trumpesnis ar ilgesnis laikui nušėlimas. Iš vienos pusės šio krašto vis labiau ryškėjantįjį laisvinimo politikos bruožai, rodą, palyginti konkrečią išraišką prezidento Eisenhowerio balandžio 16-sios pareiškime. Iš antros pusės, Stalino išnykimas iš politikos horizonto ir dabartinių Sovietų Sąjungos vairuotojų pradėtas taikos viliojimais taktinis manevravimas stato laisvą jį pasaulį, pirmiausia V. Europą, prieš tam tikrą dilemą su Jungtinėmis Valstybėmis ir pasaulio išlaisvinimą, rizikuojant galbūt prireikus, nevengti net ir ginkluoto konflikto, ar su Sovietų Sąjunga, pradedant naują apasementoto tarpsnį, aukojant principus ir pavergtuosius kraštus už tam tikrą laikinę ramybę.

Vieningumo nėra.

D. Britanija, įklimpusi santykiuose su Egiptu, Prancūzijai, įklimpusiai Tolimuosiuose Rytuose ir Šiaurinėje Afrikoje, atrodo, daug mielesnė būtų, kad ir Centro bei Rytų Europos, Kinijos ir kitų kraštų laisvės kaina perkama įtartinos vertės sovietinė taika, negu riziką didinančią Jungtinių Valstybių išlaisvinimo politikos programą. V. Vokietija, Italija, Ispanija dabartinius Sovietų Sąjungos politikos vingius, atrodą, tinkamai įvertina ir nero do palinkimo kibti į sovietinės meškerės mašalą.

Visdėlto tokiomis aplinkybėmis būtų politiškai neapdairu išskirti galimybę, kad Vakarai su Rytai gali susėti prie derybų stalo. Ogi tokios galimybės neišjungiant, visų lietuviškųjų veiksmų yra pareiga nedelsiant suderinti savo pažiūras į tarptautinę padėtį, sutarti veiklos konkrečią programą ir jos vykdymą. Šitaip galvodamas, LLK yra priejės tam tikrų konkrečių išvadų ir jas pateikęs atitinkamoms mūsų institucijoms.

Dar šių metų pradžioje įvykęs LLK prezidiumo ir ALTO Vykdomojo Komiteto pasitarimas, ALTO išskėlus, priejo išvados, kad tikslinga būtų ALTO iniciatyva

kelti JV kongrese sovietinės agresijos prieš Baltijos valstybes vykdymo ištyrimo reikalą.

Kaip žinote, šiuo metu tas reikalas didelio Lietuvos bičiulio kongresmano Kersteno pastangomis jau yra įgijęs konkretų pavaldą. Amerikos lietuvių visuomenės uždavinys sukelti stiprią opinią toms kongresmanams Kersteno didžiąjį vertingoms pastangoms paremti.

Jau paruošta dokumentinė medžiaga Baltijos komitetų bendram leidiniui apie sovietinį genocidą. Ruošiamą medžiagą kalbėjau apie Lietuvą ispanų kraštie, Venezueloje įvykstantį Pan-Amerikos konferencijai. Visi trys Baltijos komi-

tetai nepraranda vilties išsikovoti teisę lygiomis su kitais pavergtaisiais kraštais naudotis Laisvosios Europos radijo programomis.

Paskutiniu metu pradeda megztis santykiai ir su kaikiuriais lenkų egzyliniais sambūriais. Neperseniai jų Tautinis Demokratinis Komitetas, kuriam priklauso ir Mikolajczyko grupė, yra suorganizavęs bendrą lenkų - lietuvių pobuvį.

Planuojama ir daugiau panašių pobuvių su ukrainiečiais, gudais ir eventualiai su kitais lenkų politiniais sambūriais.

Paskui buvo keletas paklausimų ir atsakymų.

Žurnalistai domėjosi lenkų politiniais susijungimais ir jų veikla. Jiems buvo atsakyta, kad lenkai turi tris didesnius politinius apsiungimus ir jie savo veiklos nesuderina.

Exilinė Lenkijos vyriausybė Londone su jų prezidentu Zaleskiu prišakyje. Šioje vyriausybėje, esą daugiausia susibūrę daugiausia pilsudskininkai. Anksčiau ją rėmė ir demokratinės lenkų grupės, bet kai prezidentu tapęs Zaleskis, kuriam paskirti demokratinės grupės nepritarusios ir jos iš koalicijos pasitraukusios.

Ten pat Londone yra „Radika Politiczna“. Ją sudarantys Krikščionių Demokratų, Socialistų, dalis liaudininkų ir Endekų grupės.

Trečioji grupė su Mykolajčiku prišakyje yra Amerikoje. Ją sudaro dalis liaudininkų, kurie nesutaria su londoniečiais. Tautinė Demokratų Grupė ir Liberalų Demokratų grupė. Kai Amerikoje esantieji visų kitų kraštų ekilai ruošė Prez. Eisenhoweriui bendrąjį memorandumą, tai sunkiausia buvo suderinti tas tris lenkų grupes, kurios niekaip negalinčios susitarti, kas turi ir kieno vardu tas memorandumas turi būti pasirašytas, tuo labiau, kad viena grupė nenorinti dėti savo parašo šalia kitos grupės parašo.

Gudų klausimas.

Po konferencijos tose pat Baltijos kraštų Laisvės bataluose New Yorke buvo Politinio Klubo susirinkimas, kuriame K. Bielinis darė pranešimą apie Lietuvos kaimynus gudus. Pranešėjas išaiškino gudų gyvenamąsias vietas. Jis skaito, kad jų skaičius mūsų kaimynystėje yra apie 12 mil. žmonių, kad užima per — 200 tūkst. kv. km. plotą ir kad mums šiuo kaimynu reikia būti susidomėjusiais. Šie mūsų kaimynai savoje spaudoje ne kartą mėgina įieškoti savo valstybei etnografinės sienos ir ją mūsų pusėje norėtų nuvesti, net Kšiadoris įtraukdami į savo pusę.

Po įdomaus ir turiningo pranešimo sekė diskusijos kuriose dalyvavo Gen. Kons. J. Budrys, V. Siedzikauskas, V. Rasienis, J. Audėnas, J. Šlepetys ir Klubo pirmininkas dr. A. Trimakas. Per diskusijas buvo išryškinta, kad gudų spaudoje pasisakymai ar svaiciojimai, guduose yra per daug nesveikas galvojimas. Tauta niekuomet savosios valstybės nenurėjusi, nors 1918 m. kovo 25 d. ir buvo pasiskelbusi, kad kojoja dėl savosios valstybės atstatymo, tai pirmoje vietoje siekia užgrobti ne tik svetimą žemę, bet net savo kaimynų sostinę — Vilnių. Kor.

NEPRIKLAUSOMA LIETUVA
INDEPENDENT LITHUANIA
Redaktorius Jonas Kardelis
Redaguojama bendradarbiaujant Redakcinei Kolegijai.
7722 George Str., Ville Lasalle, Montreal, P. Q., Canada
Telefonas: HEMlock 7920.

Prenumerata metams:	Yearly Subscription Rates:
Kanadoje	\$ 5.00
Amerika ir P. Amerika \$ 5.50	Amerika & S. Amerika \$ 5.50
Visur kitur	\$ 6.00
Teksto eilutė	ct. 0.15
Adresų pakeitimas 25 ct.	(su prenumerata arba sm. pašto ž.)
Ilgalaiskiai skelbimai,	pagal susitarimą, gauna nuolaidų.

LIETUVOS LAISVINIMO TALKA

Gal tai sutapimas, o gal ir bendras pribrendęs reikalo pajutimas, bet taip yra, kad prieš keletą savaičių „Nepriklausomoje Lietuvoje“ iškeltas kovos už Lietuvos išlaisvinimą pagalvinimo klausimas (žiūrėk NL 16(314) nr. straipsnį „Pagyvinkime kovą už laisvę“), kuris beveik tuo pat metu yra kilęs ir VLIKE. Šis tą reikalą formulavo kvietimu į „Lietuvos Laisvinimo Talką“.

„Nepriklausomoje Lietuvoje“ buvo pasiūlyta tam tikslui sudaryti specialius organas. Vlikas taip pat siūlo: šiam tiksui kiekviename krašte reikia sudaryti veiksmingus organus, kurie kalbėtų lietuvių vardu ir atliktų visa, kas Lietuvos laisvinimui reikalinga.

Reikia pasakyti, kad paskutiniuose Kanados Lietuvių Centro Tarybos pilnatos posėdžio se šis klausimas buvo dėmesio centre, buvo gyvai diskutuotas ir įtrauktas į pirmųjų organizacijos klausimų planą (žiūrėk, NL Nr. 17(315) nr. straipsnį „Dėl Kanados Lietuvių Tarybos veiklos“).

Dabar gauta žinių, kad tuo reikalu yra susidomėjusi ir susirūpinusi KLB Krašto Vadyba. Ji tam sumanymui pritarianti, tiksliai jai neaiški esanti to numatomos Lietuvos Laisvinimo Talkos organo sudarymo konstrukcija ir organizavimo principai.

Tai yra rimtas klausimas, kurį galima, žinoma, spręsti šiaip ir kitaip. Patys tautiečiai tuo klausimu gali pasisakyti ir pasiūlyti būdų, iš kurių būtų pasirinkti geriausi.

Jeigu jau toks klausimas įgauna veiksmingos vertės, tenka pasidžiaugti. Na, galima ir paprojektuoti.

Atrodo, kad Lietuvos Laisvinimo Talka turėtų apjungti galimai didesnį lietuvių skaičių. Atrodo, kad kol kas to tikslo geriausia galima pasiekti telkiant po Lietuvos Laisvinimo Talkos vėliava visas, kokios tik galima pritraukti, organizacijas.

Talką turėtų sudaryti veiksmingiausi visų organizacijų atstovai. Prileidžiant, kad ir talkos organizaciją gali būti kviečiami, gal, pastoviai kooperuojami ar ad hoc pakviečiami ir pavieniai asmenys. Galima prileisti, kad Talkos veikėjais galėtų būti ir svetimtaučiai, kad tuo būdu ir Talką būtų įtraukti patys įtakingiausi ir svarbiausi asmenys, turį vardą, autoritetą, gal, net populiariausi veikėjai — ar tai valstybininkai politikai, ar tai žymieji kultūrininkai. Juk Talkos stiklas — juo plačiausių sluoksnių ir juo reikšmingiausių asmenų įjungimas — ši nepaprastai svarbi veiksmas.

Atrodo, kad ši Talkos organizacija turėtų būti jo plačiausių sluoksnių ir juo reikšmingiausių asmenų įjungimas — ši nepaprastai svarbi veiksmas.

Atrodo, kad ši Talkos orga-

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“ SKELBIA TAI, KO NESKELBIA „LAISVĖ“, „VILNIS“ IR „L. BALSAS“.

Suminėti Amerikos ir Kanados lietuvių komunistų laikraščiai iš sovietinių Lietuvos okupantų spaudos rankioja ir atsi-dėję skelbia tikrai tas žinias, kurios liepausinama Maskva ir giriami okupantai. Tuo tarpu komunistų laikraščiai nutyli faktus, kurie parodo, kaip sunkiai žmonės gyvena Lietuvoje, kaip jie išnaudojami, kaip Lietuvoje sugriauta, bet kokia tvarka ir gyvenimo lygis nu-muštas žemiau nulio. Todėl „Nepriklausoma Lietuva“ kaip tikrai parodo antrąjį medalio pusę ir iš tos pat okupantų spaudos, būtent Sovietinio oficiozo „Tiesos“, skelbia faktus tokius, kokius ji pati konstatuoja.

Kad niekas neprikištų, jog

ANKETA APIE LIETUVIŲ KŪRIMĄSI KANADOJE

„Nepriklausomai Lietuvai“ pradėjus skelbti faktus apie tai, kaip Kanadoje kūrėsi lietuviai, pasireiškė nemažas susidomėjimas. Bet kadangi tų faktų su sidaro daugiau apie mieste įsikūrusius, tai kilo reikalas kaip nors prieiti ir prie įsikūrusių mažesnėse kolonijose, kaimuose — farmose ir pavienių asmenų, įsikūrusių dideliuose ir dideliais nuotoliais atskirtose vietose, kurias sunku asmeniškai pasiekti, tam tikslui belieka spauda.

Lietuvių įsikūrimo Kanadoje anketa tęsiama toliau. Norint, kad ji apimtų visus lietuvių, įsikūrusius bet kurioje Kanados vietoje, — skelbiama ši anketa visiems Kanados lietuviams, kurie maloniai prašomi atsakyti, nors ir trumpai, bet — geriau — plačiau į šiuos klausimus:

1. Vardas ir pavardė.
2. Gimimo data.
3. Kada išvykote iš Lietuvos?
4. Kodėl išvykote?
5. Kaip čia, Kanadoje, kūrė-tės?
6. Kokius sunkumų turėjote besikuriant?
7. Kaip pergyvenote krizės laikus?
8. Ar išsigijote nuosavybę: na-mus, ūkį, įmonę ir tt?
9. Ar išsigijote kokią profesiją?
10. Kada ir ką vedėte?
11. Jeigu nevedėte, tai kodėl?
12. Kiek turite vaikų?
13. Ar vaikus leidžiate į moks-lus?
14. Ar moka jūsų vaikai lietuviškai kalbėti, rašyti?
15. Gal žinote ar pažįstate se-niausią Kanadoje apsigyvenusių lietuvių; jeigu ži-note, gal žinote jų adresus?
16. Ką dar galėtumėt pasakyti apie kūrimąsi Kanadoje?
17. Ar priklausote ir kokioms organizacijoms?
18. Jūsų patarimai naujai at-vykstantiems lietuviams.
19. Jūsų patarimai mūsų spau-dai.
20. Jūsų vertinimas mūsų or-ganizacijų.
21. Jūsų nuomonė apie lietuviš-ką bendruomenę.
22. Jūsų pageidavimai.

Ši anketa skiriama visiems, be jokių išimčių, lietuviams — ar seniai ar po paskutinio karo atvykusiems, ar imigrantams normaliems ar dipukams, vy-rams ir moterims ir visokių po-litinių pažiūrų žmonėms. Be to, galima atsakyti ir ne į visus klausimus, o tikrai į tuos, į kuriuos bus noro arba bus rasta reikalinga atsakyti. Geriausia anketa pasirašyti, bet mielai bus anketa priimta ir be parašo. Žodžiu, prašome atsi-liepti visus.

NL Red.

PARDUODAMI NAMAI
Visose miesto dalyse
Taip pat turime naujų namų su žemu įmokėjimu nuo 2500 — 3000 dol. Mielai Jums pa-rodysiu ir suteiksiu daugiau informacijų.

A. TAMULAITIS
Tel. MA 1177
Namų OR 2657
A. W. FARLINGER
Real Estate
2000 Yonge St. Toronto.

Neužmirškime atnaujinti „Nepriklausomos Lietuvos“ prenumeratos

IR PARAGINKITE KITUS JĄ UŽSIPRENUMERUOTI.
TĄ GALIMA ATLIKTI PAPRASČIAUSIU BŪDU:
DĖKITE PINIGUS Į VOKĄ IR PAPRASTU LAIŠKU SIŪSKITE ADRESU: NEPRIKLAUSOMA LIETUVA, 7722 GEORGE STREET, VILLE LASALLE, MONTREAL, P. Q. Nebuvo atsitikimo, kad pinigai būtų žuvę. Kam patogiau, prašome siųsti ar banko čekiu ar pašto perlaida — Money Order'iu. Kam sunku prenumeratą apmokėti už visus metus, gali mokėti dalimis. Naujai atvykusieji laikraštį gauna bargan tol, kol prasikuria ir sugeba apsimokėti.

TF ATSTOVYBĖS KANADOJE HAMILTONO SK.

2-jų metų sukaktuvėms paminėti koncerto, įvykusio 1953 m. gegužės 9 d. St. Michaels salėje, apyskaita.

Pajamos:	
1. Už 365 įėjimo bilietus po \$ 1,25	\$ 456,25
Už 18 įėjimo bilietų po \$ 1. (po progr.)	\$ 18,00
2. Gapta už programas aukų	\$ 27,02
3. Gėlių valso pajamos	\$ 16,87
4. Bufeto pelnas	\$ 210,29

Viso ... \$ 728,43

Išlaidos:	
1. Honoraras „Aitvarams“	\$ 200,00
2. Už salę	\$ 60,00
3. Orkestrui	\$ 66,00
4. Pakvietimai	\$ 43,10
5. Programos	\$ 52,88
6. Pakvietimų išsiuntinėjimas	\$ 15,33
7. „TŽ“ už skelbimą	\$ 17,50
8. „NL“ už skelbimą	\$ 15,00
9. Už praleistą darbo dieną vienam asmeniui	\$ 12,00
10. Už gėles	\$ 11,75
11. Skelbimo nupiešimas	\$ 8,00
12. Susisiekimo išlaidos	\$ 5,00
13. Įvairios smulkios išlaidos	\$ 11,33

Viso ... \$ 517,89

Grynas pelnas ... \$ 210,54

Už skelbimus programose surinkta \$ 92,50
St. Bakšys, Vedėjas.
O. Čerskutė, Išdininkas.

nierius, užuot iš tikrųjų pašalinę senas klaidas, tebekartoja jas ir šiemet. Dar daugiau. No kaip vyksta darbai. Koks gi rėdami nuslėpti savo darbo trūkumus, remonto vilkinimą, jie begėdiškai meluoja, nusikalsta-mai apgaudinėja valstybę, teik-iami klaidingas, išpūstas žinias apie pasiruošimą sėjai. Antai, pateikdami žemės ūkio minis-terijai žinias apie traktorių re-monto būklę, jie prirašė prie parengtų mašinų tris visiškai neremontuotus ir penkis ne-baigtus remontuoti traktorius.

Besivaikant procentų, stoty je visiškai pamirštas remonto kokybės klausimas. Daugelis tariamai atremontuotų trakto-rių bei žemės dirbimo mašinų, darbu netinka. Kaip gi gali bū ti geri rezultatai, jeigu mecha-nizatoriai nesilaiko drausmės, jeigu pažeidžiamos elementa-riausios remonto darbų taisyklės, jeigu nėra kontrolės“.

KAS SKAITO „NEPRIKL. LIETUVĄ“ — REMIA LIETUVOS LAISVĖS KOVĄ!

W. A. LENCKI,
B. A., L. L. B.
TEISININKAS —
Advokatas — Notaras
100 Adelaide St. W.
Room 107
Telefonas EM. 6-4182
Toronto

Savininkas
MYKOLAS GUOBY

2240 St. Anne St.,
St. Hyacinte, P. Q.
Tel. 4-5074.
(35 mylios nuo Montrealio)

GUOBY'S CHINCHILA RANCH

Parduodu su garantija registruotus grynakraujus **CHINCHILAS**. Puikiai galite auginti garaže, rūsyje arba atliekamame kambaryje. Pradėję kaip pašalinį užsiėmimą, galite iš-auginti labai pelningą biznį. Dėl informacijų galite parašyti, paskambinti ar aplankyti šeštadieniais ir sekmadieniais, o kasdien tik po 6 val. vak. Pristatau į visas Kanados provincijas.

PASIŽADĖJIMAS

Aš, ši pasižadėjimą pasirašęs, gyvenęs , pasižadu pirkti
Lietuvių Namams Montriealy įsigyti šėrus - akcijas už dolerių ir tuo pačiu įstoju nariu į Lietuvių Namų bendrovę.
Parašas:
Montreal, 1953 m. d.
Iškirpkite šį pasižadėjimą ir siųskite šiuo išdininko adresu: Mr. Julius Trumpa, 5655 — 15th Ave, Rosemount, Montreal, P. Q.

Dr. A. Pacevičius
GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
Yarmey Clinic 314 Bathurst St., Toronto
Telef. kabinetas EM. 6-2696. Namų OL 4778
Rentgenas. Fysioterapija. Laboratoriniai tyrimai.
Priima ligonius ir gimdyves: kasdien 11—12 val., 2—4 v. ir 7—9 val., šeštadieniais nuo 11—3 val.

DR. K. ŽYMANTIENĖ
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
430 DUNDAS Str. West Toronto.
Priimamos val.: nuo 1—4 ir nuo 5—8 val. p. p. Kitu laiku pagal susitarimą. Telef. EM 6-5798.

Tabako ūkiai ir įsikūrimo juose galimybės

III. DERLIAUS NUĖMIMO IŠLAIDOS.

1. Skynimas. Čia kaip ir akordinis darbas, nes 14 žmonių grupė, nei daugiau nei mažiau, suskina vieną džiovyklą. Derliaus nuėmimo metu moka ma 10—12 dol. duodant maistą ir butą, o be maisto ir buto 1 dol. brangiau. Vidutiniškai imant 1,2 — 1,5 akro tabako turėtų duoti vieną džiovyklą. Beveik visos džiovyklos yra standartinio dydžio.

2. Ataugų, gycų arba, kaip juos čia vadina — sakarių skynimas, derliaus nuėmimo metu. Normaliai reikia skinti du kar tu. Pirmas skynimas 1 darbo diena 0,5—0,75 akro. Antar skynimas apytiksliai 0,5 akro, o dažnai ir mažiau padaroma, jei yra gerokai pavėluotas. Moka ma 11—12 dol. su maistu ir 1 dol. daugiau be maisto ir buto.

3. Kuras, vienos džiovyklos išdžiovinimui, žiūrint du kūrėnams, kaštuoja: malkom ar anglim — apie 30—35 dol., o alyva apie 40—50 dol. Alyva kūrėti yra patogia.

4. Džiovinimoji alga, duodant maistą 90—110 dol. savaitėi. Jo darbas 24 val. ir trunka 5—6 savaites.

5. Draudimas nuo gaisro: džiovyklose apie 9 dol. 1000 dol. vertės, o daržinė 15—17 dol. 1000 dol. vertės, žiūrint daržinės kokybės ir pavojaus gaisrui.

6. Siūlai vienai džiovyklai surišti 3—4 dol.

III. SAUSO TABAKO RŪŠIAVIMAS IR PARUOŠIMAS.

1. Kuras vidut. 3—4 mėn. neturinčiam savo malkų, kaštuoja apie 50—60 dol.

2. Rūšiavimas ir supokavimas — 10—15 darbo dienų 1 džiovyklai. Jei tabakas yra blogas, kartais tenka dirbti ir ilgiau.

3. Šniūrai ir popiera pakavi mui vienai tonai apie 2 dol.

4. Transportas į fabriką, žiūrint atstumo — 2,5 — 4 dol. tonai, žinoma, jei ūkis neturi savo sunkvežimio.

Be anksčiau sumintų išlaidų, ūkio savininkas dar privalo: sumokėti ūkio mokesčius savi valdybei, atremontuoti įrankius ir naujus papirkti, drausti trobesius ir būtinai, nes turi skolos, ir padaryti nemažą smulkų bėgamų išlaidų.

Kalbant apie išlaidas, nepadaryta konkretūs apskaičiavimai, o tik nurodyta apytikrės darbo normos ir kai kurios kainos. Užinteresuotas šiuo bizniu ir atsižvelgdamas į turimą savo šeimoje dirbančių asmenų skaičių, galės pats pakalkuliuoti ir į gaus apytikrį vaizdą metinių išlaidų, bet kokio didumo tabako ūkiui.

Pajamos už tabaką pareina nuo gaunamo derliaus. Iš 1 akro gaunami tokie derliai: vidutiniai — 1300—1500 sv. ir geri 1500 — 1700 sv. Labai retai, bet būna, kad vienas akras duoda toną sauso tabako. Realesnio vaizdo susidarymui, ap-

skaičiuojant pajamas, patartina imti vidutinius derlius.

Pav., paimkim vidutinį normalų ūkį, kuris turi 36 akr. auginimo teisę. Šiais metais galės auginti ketvirtadaliu mažiau, t. y., 27 akr. Skaičiuojant, kad gausim iš 1,3 akro 1 toną sauso tabako; iš viso apie 21 toną arba apie 20 džiovyklų. Leiskim, šių metų kainos bus tos pačios, kaip ir pernykštės. Praėjusiais metais kainos vidurkis 1 svarui buvo 42,25 ct., bet daugiausiai mokoje tarp 39—43 cent. svarui. Išėina, kad dauguma ūkių gavo po 41 cent. sv. Išėitų, kad bruto pajamos iš paimto ūkio būtų 17.220 dol. Už tabako išrūšiavimo ir paruošimo kompanijos moka papildomai po 2 centus už svarą, jei tabakas rišamas ir po 1 cent. už svarą, jei nerištasi pakuojamas. Pridėjus šias papildomas pajamas po 2 ct. už svarą, gausim iš viso 18.060 dol. Reikia, tačiau, paminėti, kad praėjusiais metais buvo kai kuriems ūkiams mokama 32—37 ct. svarui. Paskaičiavus žemiausiomis ir aukščiausiomis kainomis, gaunasi didelis skirtumas pajamose. Va, šičia ir glūdi visa tabako auginimo sekmes paslaptis.

Uždrbis tabako ūky priklausomai nuo jo dydžio. Mažam ūky ir prie neblogo derliaus, grynai pelnas niekada nebus didelis. Bet kai ūkis didesnis, reikalai greit taisyti, nes jau atpuola šeimos pragyvenimo išlaidos.

Normalūs ūkiai skaitomi tie, kurie turi 36 — 40 akrų auginimo teisę. Didžiausios išlaidos, kaip žinom, tenka padaryti derlių nuimant, o šitas darbas yra griežtai grupinis. Suminėto dydžio ūkiuose galima dirbti pilna žmonių grupe (14) ir darbo užtenka. Kai sodinama mažiau (27—30 akrų) derlių nuimti susidaro sunkumų, nes pilnai žmonių grupei neužtenka darbo, o iš miestų ir kitur atvykusi darbo jėga nori uždirbti ir dirbti kiekvieną dieną. Trūkstant darbo dažniausiai meta ir išeina kitur. Kai nedirbama, vistiek reikalinga maitinti ir daryti bereikalingas ir nemažas išlaidas.

Mažesni ūkiai turį teisę sodinti 20—25 akr. yra normalūs dirbti su puse pilnos grupės žmonių (7). Praktikoje dažniausiai du panašaus dydžio ūkiai dirba susidėję; vieną die-

ną pas vieną, kitą — pas antrą. Mat, labai svarbu, kad per vieną dieną būtų priskinta džiovykla ir nieko nedelsiant galima būtų pradėti džiovinimą. Ūkius, turinčius teisę auginti tabaką 10—15 akrų, reikėtų skaičiuoti tabako auginimą kaip gerą šalutinę ūkio šaką.

Ūkių pirkimo ir išsimokėjimo tvarka.

Pagal nusistovėjusią tradiciją perkantis ūkį imoka sušnekėtą sumą grynais. Palikusi skola mokama kiekvienais metais, penktu procentu, atskaitant ketvirtį bruto pajamų, gautų už tabako derlių. Į šią sumą, pirmoj eilėj skaitoma procentais, o likutis bendros sumos amortizacijai. Žinoma, yra ir kitokių pirkimo variantų, bet rečiau. Blogo derliaus atveju, pirkėjas privalo sumokėti procentus, nors iš jo gautų ketvirtį bruto pajamų dar ir trūktų. Nesumokėjus procentų, pirkėjas gali būti iš ūkio išvartas, negrąžinant jo įneštų pirkimo dieną pinigų — grynais.

Iš padarytų pastabų matome, kad, valdant tabako ūkį, reikalinga daug dėditi darbo ir išleisti pinigų, kol tabaką užaugini ir derlių sudoroji. Besiuriantiam labai svarbu, kad ne tik laukus tvarkytų ir juose dirbtų savas žmogus, bet ir namų ūkis būtų patikimose ir gerosiose rankose. Kai šeimininkas darbšti ir apskuri, ji ne tik taupiai tvarko namų ūkį, bet padeda atlikti ir smulkesnius darbus, susijusius su tabako auginimu. Iš viso atrodo, kad ūkyje, koks jis bebūtų, daug greičiau įsikurs asmenys su šeimomis, o ne viengungiai. Ne reikia, žinoma pamiršti mažų išimčių. Viengungiui už namų ūkio tvarkymą reikia išleisti nemažą sumą pinigų ir pakelti daug vargo ir rūpesčio. Antra vertus, gauti geresnį ūkį auginti iš pusės, daug sunkiau yra viengungiui, negu asmeniui su šeimomis. Savininkas didesnių ir geresnių ūkių labai retai išduoda auginti iš pusės viengungiams, nes iš patyrimo žino, kad jiems yra daug sunkumų su namų ūkio tvarkymu. O tinkamai apdirbtas nemažą ūkį visada reikalinga turėti samdomos darbo jėgos ir ją maitinti. Žodžiu, viengungiams, kryptantiems į tabakynus, praktiškas patarimas

būtų, susirasti antrąją pusę ir tik tada mėginti laimę. Kol šis klausimas nebus palankiai išspręstas, dar reikėtų palikti se noj darbovietę. Besirengiant vykti į ūkį antroji pusė irgi turi turėti upą dirbti kaime ir bent keletą metų pusėtinais sunkiai.

Kad tabako ūkiuose yra prasmė kurtis, rodo konkretūs pavyzdžiai iš senųjų emigrantų lietuvių, pradėjusių šitą biznį. Jei šiandien, tik su mažom išimtim, į kuriuos tektų įskaityti beveik visus viengungius, gana pasiturinčiai gyvena. Jei palygintume jų ekonominį pajėgumą su palikusiai gyventi mieste, manau, toli pralenkia tabako ūkių savininkai, savo bendraamžius miestelėnus, neskaityt mažų išimčių. Šių faktų neturėtume užmiršti ir mes, ypač tie, kurie turi palinkimų ūkininkauti.

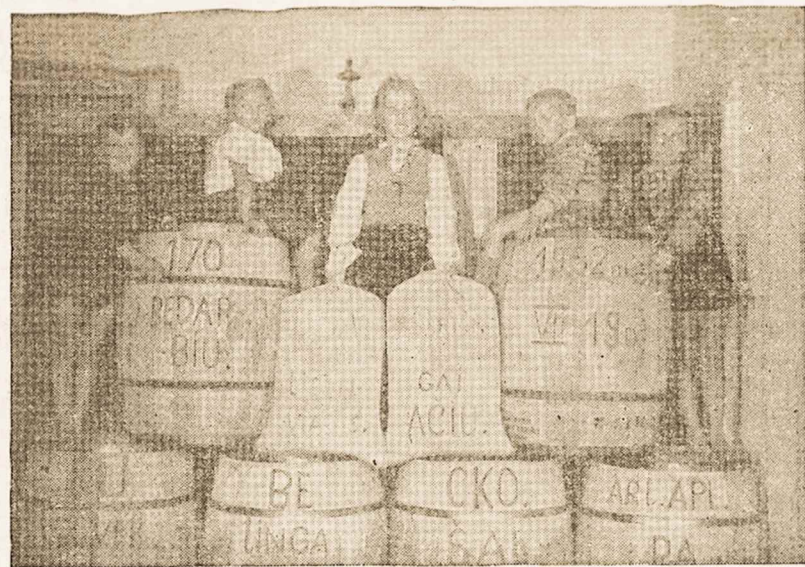
Pagaliau, reikėtų paminėti vieną neigiamą reiškinį, tai ūkių pirkimas kompanijomis. Kai visi kompanijos nariai pasiryžę kartu dirbti. Žinokim, ūkis yra tokia įmonė, kuri mėgsta viena gospadorių, nes sprendimai ir jų vykdymas priklauso nuo aibės gamtos ir kitų aplinkybių. Vienas gospadorius nusprendžia ir vykdo, o kai du ar keli, taria, taria ir pagaliau, vos ne vos nutaria, bando vykdyti. Laimė, jei viskas gerai pavyksta. O jei ne — išmėtinėjimas, pakaltinimai vienas kito ir jau nesutarimo kibirkštis ižiebt. Antra vertus, ūkio darbas valandomis vėlgį neįmanoma suskaičiuoti ir įvertinti kiekvienam atskirai. Gerai, jei derlius neblogas. Dažniausiai bepradėdant, kaip užkerėtos, lydi visokios nelaimės ar nesėkmės. Suprantama, Suprantama, vienam nupirkti vidutinį ir dar neblogą ūkį yra sunku ar beveik neįmanoma, reikia dėtis krūvon ke liam. Betgi kompanijos nariai neturėtų visi gyventi ūky ir kartu dirbti, o išrinkti vieną iš savo tarpo ir jam atiduotų administruoti ūkį, jį tvarkyti, o tabaką auginti pusininko teise. Visi kiti, palikę savo darbovietę, karts nuo karto pasižiūri, kad ūkis nebūtų pūsti namas, bet tvarkomas tinkamai. Tabako ūkių išdavimas augintojams — pusininkams yra labai plačiai praktikuojamas. Išmokėtų ūkių savininkai, beveik visi išduoda auginti pusi-

ninkam, sudarydami atitinkamas sutartis. Panašiai turėtų elgtis ir kalbamos kompanijos. Šiuo atveju, palikęs vienas, kaip augintojas — pusininkas, dirba sau ir kartu kompanijai, nes kiekvienais metais ūkis ko ne pusę pajamų gauna jo išlaidymui ir skolų mokėjimui. Iš viso atrodo, kad tokio charakterio kompanija būtų daugiau realesnė ir gyvenimiška.

Baigiant šias pastabas, norėtu si, kaip ir paagituoti, kad, pasiryžę kurtis ž. ūky, kryptų į tabakynus. Kiekvienas savi stovus darbas iš pradžių nėra lengvas. Sutiktas pirmas nepasisekimas neturėtų numušti ūpo, o priešingai sukoncentruotų visas jėgas darbą tęsti toliau. Pavyzdžių galima rasti nemažą, kad, asmenį lydėję net du sezonai iš eilės nepasisekė. Nukelta į 9 psl.

Kanados vyriausybė pradeda daugiau ir daugiau reikšti susidomėjimo kultūriniais reikalais. Nuo šių metų Kanadoje įvedamas privalomas muzikos mokymas. Reikės daugelio muzikos mokytojų. Todėl šiemet į muzikos mokyklas stoja labai daug jaunimo, kurie priimami ne vyresni kaip 18 metų. Atvaizde matome Alfredą Strombergą, latvi dirigentą, kuris diriguoja Halifaks simfoninio orkestru, kurio koncertai transliuojami per CB C radijo tinklą. A. Strombergas šiemet yra dirigavęs 20 koncertų. Po vieno tokio koncerto dirigentą kalbina mergaitė, kuri susidomėjo, kaip reikia groti klarnetu.

Tremtyje gyvenantieji vaikai, kuriems yra labai sunkios jaunystės dienos, labai džiaugiasi, kai gauna iš Amerikos kontinento maisto siuntinių, taip reikalingų jauna morganizmui. Neužmirškime jų ir jiems padėkime!

BAISIOSIOS STALINO VALDZIOS PASLAPTYS

RAŠO NKVD GENEROLAS ALEKSANDR ORLOV

VI. Iš pačių pradžių Stalinas planavo surežisuoti pirmąją Maskvos bylą su nemažiau kaip 60 kaltinamųjų, tačiau pasirošimų eigoje šis skaičius keletą kartų buvo sumažintas ir galutinai suvestas į 16. Tarp šių 16 teisiamųjų buvo penki pramanytieji, kuriuos NKVD tarp jų pasodino kitiems inkriminuoti. Štai jie: Valentinas Olbergas, Fricas Davidas, Berman-Jurinas, Isakas Reingoldas ir Ričardas Pikelis. Šitie kaliniai save laikė ne tikraisiais kaltinamaisiais, o tik padėjėjais Centrinio Komiteto slaptoms direktyvoms įvykdyti.

Surasti šiam viešajam teismui tinkamą patalpą, sudarę tiek svarbų reikalą, kad pats Stalinas sušaukė specialią konferenciją jam išspręsti. Iš NKVD viršininko Jagodos pasiūlytųjų Stalinas pasirinko mažiausią patalpą, — Profesinio Sąjungų Rūmų salę, tegalinčią sutalpinti 350 asmenų. Stalinas įsakė Jagodai ją pripildyti NKVD pareigūnų ir neįleisti pašaliečių, net ir Centrinio Komiteto ar vyriausybės narių. Taigi, NKVD patiekė teismui ne tik kaltinamuosius, bet ir au ditoriją. Publikos sudėtį su darė bylą raštininkai, mašininkai ir šifro pareigūnai: jie visi buvo metais treniruojami išlaikyti valstybinės paslapties ir mokėti laikyti prikandus lie žuvį. Jiems buvo duodami pusės dienos vienkartiniai leidimai ir dalyvavo teisme pakaitomis. Jiems taip pat buvo pasakyta nedėvėti teisme savo uniformos.

Stalinas baiminosi, kad nepaisant kaltinamųjų pasižadėjimo viską teisme pasakyti, ką jie yra enkavedistams reikalausiant parodę ir savo parašais patvirtinę, gali atsirasti tarp senų bolševikų toksai, kuris nesu sivaldys ir teisme staiga išpūskins visą teisybę. Štai kodėl jis nedrįso įsileisti į teismo salę net labiausiai patikimų partijos narių.

Buvo imtasi ypatingų atsargos priemonių eventualiai nutildyti tam kaltinamajam, kuris imtų kelti maištą. Tam reikalui buvo pasodinta tarp „publikos“ keletas grupių NKVD išrenktų tramdytojų. Jie buvo pasiruošę kiekvienam prokuroro mygtelėjimu pašokti nuo kėdžių ir išvesti tokią liūdinišką baisiausiai nežmoniška iškaudami. Tokiu atveju šis sąmyšis sudarytų teismo pirminkui pagrindą paskelbti teismo „traukai“.

Paskūnis bylos paruošimo žygis tardymo stadijoje buvo šis: Jogoda ir Ježovas, Stalino asmeniškai pavaduotojas šitai operacijai, turėjo pasikalbėti su svarbiausiais kaltinamaisiais. Ježovas pakartojo Stalino vardu, kad jei, girdi, jie įvykdys savo susitarimą išpažinti viską teisme, tada visi jiems duoti pažadai — nepalies ti šeimų ir jų draugų — bus sa-

žininagi išstęsti. Tačiau, jei kuris teisiamasis išdrįs teisme „imtis gudrybės“, tai toks išsišiki mas bus laikomas kaip organizuotas išdavimas, padarytas visos kaltinamųjų grupės vardu.

Teismas, pirmininkaujant V. Ulrichui, slaptosios policijos vteranui, buvo atidarytas 1936 metais rugpjūčio 19-ąją. Kaltinamųjų vietos buvo atitvertos mediniu baru, šalimais kurių stovėjo augšti sargybinių, laikydami šautuvus su nuo gais durtuvais. Priešais kaltinamuosius, netoli kairiosios sienos, sėdėjo, prie nedidelio stalo, prokuroras Andrej Višinskis. Kaltinamųjų užnugarį, teismo salės kampe, buvo durys į siaurą pereinamąją patalpą, iš kurios į abi puses įeinama į keletą mažų kambarių. Viena me tokiam kambariame buvo įtaisytas gerų valgių ir gėrimų bufetas. Tame kambariame patogiai sėdėjo Jagoda su savo asistentais, klausydami per ten specialiai įrengtą garsiakalbį teismo eigą.

Teismo atidarymo metu teisiamieji atrodė ne tiek išvargę, kiek jie buvo per tardymą. Per paskutines kelias savaites jie gavo daugiau pamiegoti ir atgavo kiek savo svorį. Tačiau jų veidų purvuota spalva ir juo di žiedai paakiuose aiškiai ro dė, kad jie yra perėję žiaurų kankinių kelią. Vis dėlto keletas tarp jų atrodė drąsūs ir svei ki. Tokie buvo pramanytieji kaltinamieji.

Reingoldas, kurio veidas švietė sveikata, buvo elegantiškai apsirengęs. Jis sėdėjo už baro antroje eilėje paskutinėje vietoje, arčiausiai prie publi kos. Jis niekad neišleisdavo iš

akių prokuroro. Jis buvo pasiruošęs kiekvienam momentu stypelti ant kojų ir pareigingai savo melagingais parodymais pagelbėti prokurorui prieš kitus kaltinamuosius.

Netoli Reingoldo sėdėjo Olbergas. Aiškiai buvo matyti, kad jis nervinosi dėl savo artimo sėdėjimo ties buvusiais herojais — Kamenevu ir Zinovjevu. Jis vis paslapčiomis žvilgtelėdavo į juos su tokia mišria nuostabos ir pagarbos išraiška.

Fricas Davidas ir Berman-Jurinas, kurie vis kažką užsirašė nedavo popierėje, atrodė bizniškiškai laikydamiesi žmonės ir jiedu įtemptai laukė, kada prokuroras jiems duos progą atlikti savo pareigą Partijai.

Tiktai Pikelis, penktas fiktivus kaltinamasis, sėdėjo apatijos apimtas.

Iš visos grupės, labiausiai išvargęs, atrodė, Zinovjevas. Jo paputęs veidas su nudribusiais pritvinkusiais po akimis maišė liais jam teikė didžiai liguisto žmogaus atspindį. Jis sirgo astma ir jam trūko oro. Kai tik jį atvedė į kaltinamųjų suolą, jis tuoj atsiseigė marškinių apikaklę. Jis jos neužsiseigė per ištisai trukusį teismą. Kai jis susipažino su teismo salėje esančiais, be abejonės, jis turėjo būti nustebintas, kad tokioje svarbioje byloje jis nematė nė vieno iš daugelio žymių Partijos darbininkų ar vyriausybės narių, kuriuos jis pažinojo.

Perskaičius kaltinamąjį aktą, prokuroras pradėjo apklausti kaltinamuosius. Per ištisias tris dienas jis susidarė už jų parodymų pasaką apie teroristinius planus, kuriuos jie būkliai ištisais metais ruošė, bet

jokio konkretaus tokios veiklos įrodymo nei prokuroras, nei bet kuris kaltinamasis nepateikė. Tebuvo vienintelė išimtis — tai Kirovo nužudymas, kurį, kaip mes jau žinom, suruošė pats Stalinas.

Tebuvo tik vienas kaltinamasis, kuris savo duotais ironiškos formos parodymais, nesukėlė jokios abejonės, kad jis primestus jam ir kitiems kaltinimus laikė melagingai padirbtais bei iš piršto išlaužtais. Tai buvo Ivanas Smirnovas. Buvęs fabriko darbininkas, aktyvus nuo 17-os metų amžiaus revoliucininkas, bolševikų partijos, nuo jos įkūrimo dienos, narys, Smirnovas buvo nenuilstamas nelegalių organizacijų kūrėjas caro režimo metais ir vienas iš žymiausiųjų pilietinio karo metu Raudonosios armijos vadų. Nuo 1923 iki 1927 metų jis buvo Susisiekimo Liaudies Komisarų. Po Lenino mirties, jis įsijungė į opoziciją prieš Staliną. Dėl to, jis buvo išmestas iš partijos, bet 1929 metais jis vėl buvo priimtas, ir tik dėlto, jog vėl iš jos būtų pašalintas ir tremtin išvežtas.

Teismo metu Smirnovas sarkastiškos pastabos ir dažni jo pašaibūs žnybtelėjimai, kad visai samokslas tėra tik mitas, nervino ir laikė Višinskį lyg ant žarijų. Kuomet kaltinamieji Mraškovskis, Dreiceris ir Ter-Vaganianas patvirtino Višinskio teigimą, kad Smirnovas buvo jų vadas, Smirnovas žemės atsakė tokiais smagiais žodžiais, kad net pikliai išstėrauta publika, nesulaukiodama iš juoko, ėmė kikenti. Jis atsiskųs į Mraškovskį ir Dreicerį jiems tarė: „O kad tu man,

jums reikalingas vadas? Tad kvieskite mane!“

Višinskis buvo sužavėtas penkių pramanytų kaltinamųjų parodymais. Jis ypač kėlė į padanges Reingoldą ir Pikelį ir šitiedu taip jo saldžiai per jautrią vietą patepti dar narsiau puolė kitus. Pikelis pakartodavo kiekvieną Reingoldo žodį, bet tai darė be veidmainiško pasipiktinimo, tuo tarpu, kai Reingoldas savo užsidegimą tokiame augštame laipsnyje apreiškė, kad kiekvienam pasidarė aišku, jos jis persudratinatino savo pramanyto nusikaltėlio vaidmenį.

Višinskis be jokių sunkumų galėjo sulipdyti savo perkūniną kaltinamąją kalbą prieš teisiamuosius, nes jie ne tik kad nesipriešino, bet dar kiekvienas jam padėjo pagal savo išgales. Višinskis išliejęs ant jų žuliusius kaltinimus, baigdamas kalbą sušuko: „Kai šunys pasiunta — juos reikia sušaudyti, visus kaip vieną sunaikinti!“

Ketvirtą teismo dieną kiekviena auka pateikė NKVD savo „paskutinio žodžio“ projektą. Ježovas asmeniškai juos peržiūrėjo ir pertaisė. Jis išmetė iš jų visa, kas nors kaip minėjo teisiamųjų bendradarbiavimą su Leninu ar jų nuopelnus Revoliucijai. Tai padaryta todėl, kad apamai teismo oficialiuose aktuose nėra mažiausių aliuizijos ir tai, kad kaltinamieji būtų bet kada da lyvavę Komunistų Partijos steigime, Spalio Revoliucijos ar So vietų Respublikos kūrimu.

Daugiau bus.

Iš visur ir apie viską

■ Buenos Aires Lietuvos klubas įvyko akademinis aktas, atminimui Gruzijos Respublikos prezidento, N. Jordania, mirusio Paryžiuje 6. I. 53. Gruzijos Sąjungos Argentinoje garbės pirmininkas, Dr. Akaki Papava, atidarė aktą, apibūdindamas Nepriklausomos Gruzijos mirusio prezidento nuopelnus savo tautai. Po to, Dr. Papava perstė publikai kitų sovietinio imperializmo pavertę tautų atstovus. Kalbas pasakė armėnų, baltgudžių, lietuvių, slovenų, ukrainiečių ir iktų tautų atstovai. Publikoje matėsi daug žymių asmenybių, jų tarpe buv. Lenkijos ministeris Arciševskis. Publika atydžiai išklauzė kazokų atstovo Charlamovo kalbą, kuris su N. Jordania buvo atstovas pirmoje Dūmoje ir gerai pažinojo lietuvių atstovus joje. Generolas T. Daukantas nepaprastai sudomino auditoriją, keletą sąkinių pasakydamas gruzinų kalba ir ta pačia kalba atsakydamas, kad jau ją apmirus. Ypatingai gruzinai jam labai karštai plojo.

■ Kovo 14 d. Prancūzija ir Italija pasirašė sutartį išskirti tuometinį po Monblanu Alpėse. Darbai patikėti dviem bendrovėms, po vieną iš abiejų šalių. Išlaidų padengimui tiekvi bendrovės gauna tunelio eksploatacijos koncesiją 70-čiai metų. Tada tunelis pereis iš susitarusių valstybių vyriausybės rankas. Tunelio kasimas pradėtas. Darbai gali užsitęsti iki 1957 m. galo. Tada iš Prancūzijos į Italiją ir priešingai, kelias bus 500 km. trumpesnis ir patogesnis.

■ Amerikos Lietuvos Taryba šių metų pabaigoje sušauks visuotinį Amerikos lietuvių kongresą. Pravartu iš anksto įsidėti, kad tai nebus srovinis ar vienos bet kurios organizacijos suvažiavimas, bet visuotinis Amerikos Lietuvos Kongresas. Senatorius Wayne Morse, nepriklausomas iš Oregono, protestuodamas prieš pavidimą atskiroms valstijoms kontroliuoti povandeninį aliejų, iškalbėjo J. V. Senate 22 valandas ir 26 minutes. Tai buvo ilgiausia kalba bėgę 35 metų. ■ Išeidus vitamino B-6 (Pyridoxino) pasigėręs ir kraują, išblavo girtuoklį per dvi ar tris minutes, kaip kad patyrė Londono daktaras Vernon P. Wordsworth.

■ Jungtinių Valstybių Senate yra viso 96 senatoriai, po du nuo kiekvienos valstybės. Dabartiniam Senate yra 53 advokatai ir 43 žmonės skirtingų užsiėmimų: 8 yra bankininkai, 7 laikraščių leidėjai, 4 rašytojai,

4 reporteriai, 2 spaustuvininkai, 2 inžinieriai; kiti vadinausi biznieriiais bei fermeriais. ■ Vienas Whitby, Kanados fermeris įstatė televiziją į karvių tvartą ir džiaugiasi, kad nuo to laiko gauna po 14 galionų daugiau pieno per dieną. ■ Erelis kartotinė pulė skrendantį pro Dillon, Montana, lėktuvą, taip, kad lakūnas buvo priverstas nusileisti paprastame lauke.

■ Pas vieną priimamą kariuomenės turką daktarai surado ligą uodegą, beveik 2 pėdų. ■ Per pirmus tris šių metų mėnesius BALFO vadovybė išsiuntė tremtinių šalpai: pinigais 12.163,05 dol.; 10.000 sv. taukų už 1.582,87; rūbų, batų ir lovoms baltinių 54.497 svarų už 60.782. Iš viso per pirmą ketvirtį šių metų tremtiniams suteikta pagalbos už 74.986,92 dol.

■ Olandijoje, Belgijoje ir Anglijoje kilusių potvynių pasėkoje žuvo apie 1500 žmonių. Potvyniai padarė didžiulius nuostolius, ypač Olandijoje, apsemdami šeštadalį krašto teritorijos.

■ Vokietijoje išleistas žmonių ligų atlasas. 48 lapuose atvaizduotos žemės sritys, kur siaučia ligos ir epidemijos. Žemėlapiu įgalina stebėti ligos judėjimą, jos vystymąsi ir plitimą.

1856 metais, kaip žemėlapis rodo. Meka ir Aleksandrija buvo choleros epidemijos centrai, kuri užliejo visą vakarinį pusrutulį. 1945 m. po 80 metų, stipriai cholera paplitus Egipte, laiku griebtasi atsargumo priemonių ji buvo lokalizuota.

Ligų žemėlapiu ne vien tik istorikams įdomūs, bet lygiai istorikui, sociologui, ūkio technikai.

■ Liepos mėnesį įvykis aviacijos veteranų lakūnų sąskrydis Liurde. Dalyvaus lakūnai iš 30 tautų. Tikslas sąskrydžio yra sutaukinti ir suartinti tuos, kurie kaip priešai kovėsi fronto linijose ir pagelbėti jiems dabar vieningai dirbti taikos išlaikymui.

■ Egipto krašte yra 30 milijonų gyventojų. Iš jų tik 200.000 yra katalikai. Jų yra maždaug penkių apeigų. Kiekviena apeiga turi savo parapijas ir šventoves.

■ Penkta pasaulio dalis yra katalikiška pagal paduotus duomenis iš 1953 metų Britanijos knygos. Paduotas katalikų skaičius siekia 425.508.220.

■ Amerikoje baigiamas statyti ketvirtas iš eilės ilgiausias pasaulio tiltas. Jis yra tiesiamas Chesapeake įlankoje, 25 mylias į pietus nuo Baltimorės. Tiltas

ilgis bus 4 mylių ir jis iškilis 60 metrų nuo vandens paviršiaus. ■ FBI direktorius Hoover pranešė Kongresui, kad Amerikos komunistai jau pakeitė savo taktiką. Komunistų partija vis giliau slepiasi į pogrindį. Partijos vadovybė sunaikino visus inkriminuojančius dokumentus ir kitokią „pavojaingą“ medžiagą, ir jau nebeišduoda partijos narių liudijimų.

■ Bloga mityba labai sendina žmogų, negu metų skaičius, saiko dr. Barr.

■ Al. W. Hancock, 70 metų amžiaus, buvęs paštininkas, su rado vienoje uoloje mastodontų galvos kaulus ir iltis. Tas mastodontas, panašus į drambelį, bet kudlotas žvėris, gyveno Oregono valstijoje, JAV, žemėje per 10 milijonų metų, kaip kad patikrino mokslininkai Amerikos Gamtinės Istorijos Muziejaus New Yorke.

■ Vienas pilietis Austin, Texas'e, 106 metų amžiaus, gavo 4 milijonų dolerių palikimą. Kai tik laikraščiai paskelbė tai žinią, tuojau 15 moterų bei merginų pasisiūlė jam į „stoną moterystės“.

■ Kai vienas 121 metų amžiaus vyras Los Angeles, minėjo savo gimtadienį, korespondentai užklauso:

— Ką tamsta darei, kad taip ilgai gyveni?

— Nieko daugiau nedariau, kaip tik buvau ir kvėpavau, — atsakė.

■ Australijoje auga labai gražūs, augšti medžiai, vadinami eucalyptais. Vienas iš seniausių ir augščiausių jų medžių pasaulyje yra netoli Sydney, Australijoje, 575 pėdų augščio. Tai kaip Woolworth'o pastatas New Yorke. (Woolwortho pastatas turi 760 pėdų augščio.)

■ Apie 400 žmonių užmušama ir apie 1500 būna sužeidžiama perkūno kas metai Jungtinės Valstybės.

■ Dvi dalys amonijaus ir viena dalis tarpetino sudaro mišinį, kuris suminkština senus dažus ir vartniši taip, kad ji galima lengvai nutrinti.

■ Vieno colio storumo virvė, susukta iš voratinklio siūlėlių, gali atlaikyti 74 tonas svorio. Tris kartus ji tvirtesnė negu vieno colio virvė, padaryta iš geležies.

■ John Adams buvo pirmutinis Jungtinių Valstybių prezidentas, kuris gyveno Baltajame Name (White House), Washingtone.

■ 1932 metais, kai Franklin D. Rooseveltas buvo išrinktas JAV prezidentu, šioje šalyje buvo organizuotų ir unių darbininkų 3 milijonai. Jo prezidentavimo laiku organizuotų darbininkų padaugėjo iki 16 milijonų.

atrodė lyg baltas biustas“.

Valteris: „Mercedes atpažins“.

Tuo baigiasi protokolas posėdžio iki nuotraukų padarant. Lucijos plazmos foto nuotrauka, padaryta keliomis kameromis, rodo visiškai tobulą nusiėmusį darbą. Išmatavus apskaičiuota, kad biustas turėjo apie 24 colius augščio, 15 colių pločio ir tik vieną colį storumo. Tai buvo stambiausioji Dr. Hamiltono nufotografuota nuotrauka; kitos, ypač vėliau gautos nuotraukos, kaip tai John ir Katie King, tariamų dvasinių būtybių, nuotraukos techniškai atliktos dar geriau, bet žymiai mažesnės. Posėdžio protokolas baigiamas išsamiai Mr. Pitblado raportu.

Žymiai vėliau, po dvejų metų, kovo 16 d. 1932 m. posėdyje dar įvyko toks dalykas, liečiantis Lucijos teleplazmą: Valteris per Mary M.: „Kalbės Mercedes“.

Ewan: „Stokis, Mercedes, stokis“.

Lucija per Mercedes: „Gerokai vakaro. Kaip jums patiko, paveikslas“.

Visi: „Mes sužavėti“.

Valteris: „Padarykite prašymą, dėl kurio čia atėjote“.

Lucija per Mercedes: „Mielie draugai, kad jūs žinotumėt, kaip aš esu patenkinta, kad jis mane parinko tai materializacijai. Kai aš mačiau jį statant ją, aš nieko nežinojau. Savo

LEGENDA VIRTUSI TIKROVE

Iš Kopenhagos neseniai praneštas nustabus įvykis.

Vienoje Danijos vietovėje nuo seniai buvo pasakojamas šurpus padavimas apie palaidotą gyvą moterį. Esą, prieš pusantro šimto metų 19 metų amžiaus gražuolė Giertrud ištekojo už vieno turtingo žmogaus. Po pusmečio ji jau buvo našlė, paveldėdama daug prekių namų ir ištisas dvi tonas aukso. Netrukus jaunoji našlė susirgo. Giminių ar atstumtas jaunikius mėgino ją nuuodyti, duodami jai didelę dozą opiumo tariamam skausmo sumažinimui. Ligonė ir nebeapabudo. Nebuvo anuomet mados šauktis gydytojo mirčiai paliudyti. Mirusioji buvo palaidota.

Po kelių dienų naktį du vagys atkask kapą, norėdami pasiurbti iš kapo turtingosios moters papuošalus. Jie numastė žiedus nuo rankų ir jau lupo auskarus, kai staiga numirė atvėrė akis. Vagys nusigando, o taip pat nemažiau ir gražuolė Giertrud, kai apsidairiusi susivokė, kur esanti. Ji pradė-

jo prašyti plėšikų, kad paliktų ją gyvą. Atsipeikėję plėšikai trenkė jai į galvą kastuvu ir vėl ją užkasė.

Ši legenda ėjo iš kartos į kartą. Dar buvo priduriama, kad apie nuotykį kapinyne pasipaskojęs vienas tu plėšikų mirdamas kunigui. Tasai plėšikas buvęs kapų sargas.

Sia legenda susidomėjo dabartinio danų parlamento narys dr. Viggo Starcke, kuris laikė save tolimu nužudytosios Giertrud giminaičiu. Jis išgavo iš vyriausybės leidimą atkasti kapą. Kapas buvo atkastas šių metų sausio 20 d., dalyvaujant archeologui ir policijos atstovams. Pirmas pamatytas vaizdas, kapą atkasus, visus nukrėtė: numirėlės galvos kaušas buvo perskeltas, pirštai nukirsti, konvulsyviai iškraipyta griaučių padėtis karste, veidu į apačią, rodė, kad žmonės per pusantro šimto metų buvo kalbėję tiesą. Griaučiai buvo atiduoti institutui tolimesniams tyrimui. (MP).

SUDEGINTAS TIKRASIS LENINAS?

„Deutsche Illustrierte“ Nr. 15 skelbia, kad tikrasis Leninas, laikytas Lenino mouzolejuje Maskvoje, buvo sudegintas, o jo pelenai su urna pasiskandinti Wolgoje netoli Ulianova yra 1870 m. gimęs. Stalino įsakymu buvo padaryta dirbtinė Lenino figūra, kurią iš ypatingos medžiagos Kazanėje padarė skulptorių kolektyvas. Ją dirbusius skulptorius parinko asmeniškai pats Berija. Skulptoriams pavyko padirbti tokį Leniną, kuris tie-

sioje tobulai atitiko tikrąjį Lenino kūną. Stalino artimas gimnaitis Budu Swanidze pasakoja, kad tarp naujosios rūšies „maldininkų“ pasitaiko ir tokių, kaip viena kolektyvinimo proceso paliesta valstietė, kuri atvykusi į Maskvą ir išvydusi Lenino karstą, puolusi ant kelių ir, nepaisydama bolševikinių sargybinių, taip pradėjusi „melstis“. „Drauge Leninai, didysis mūsų užtėrėjas, gelbėk mus nuo vėlnių, komunistų ir jų Belzebubo Stalino“.

MEDICINOS PARAMA ONTARIJOJE.

Seni, akli, silpni, našlaičiai ir tie, kurie gauna iš vyriausybės pensiją dėl ekonominių sunkumų — gauna socialinio apdraudimo medicinišką aprūpinimą. Tam tikslui vyriausybė teikia fondą medicinų sąjungai (Medical Association). Šis apdraudimas veikia jau nuo 1935 metų.

Vyriausybė įsteigė darbininkų Kompensacijos Komitetą (Workmen's Compensation Board). Darbdaviai moka mokesčius, kad darbininkai ne tik turėtų neapmokamą gydymą dėl savo užsiėmimo ligų arba nelaimių, bet prie to gautų dar didelį nuostintį savo algos, kai dar nedarbingas.

Ontarijos vyriausybė ypatinai yra suinteresuota: 1) apsaugojama medicina; 2) ligomis kurių gydymas reikalauja daug laiko.

Didžiausia vyriausybės parama suteikiama per sekančias funkcijas: 1. Neapmokamas

gimdyvių patikrinimas. 2. Neapmokamas dalinimas vaistų apsaugai nuo rauplių, difterijos, kokišų, mėslingio, skarlatino, tymų, šiltinės ir paratiltinės. 3. Neapmokamas patikrinimas audinių, kurie įtariamai susirgę vėžio liga. 4. Neapmokamas aprūpinimas tuberkulioze sergančių, kurie neįstengia sumokėti savo sąskaitų. 5. Ligoninių statymai iš išlaikymas protiškiems nesveikiems. 6. Keliaujančios klinikos nustatymai tuberkulioze ir proto ligomis sergantiems asmenims. 7. Regionaliai sveikatos centrai, kuriuose dirba daktarai, dentistai ir seselės. Jie patikrina mokyklų vaikų sveikatą ir išleidžia nurodymus, kurie patarnauja visuomenės sveikatai. 8. Finansinė parama vėžio ligos įstaiigom (Cancer Foundation), kad visi galėtų gydytis, nesvarbu kokia paciento finansinė padėtis būtų. (CS).

ENCIKLOPEDIJA PRAŠO FOTOGRAFIJŲ

Lietuvių Enciklopedija bus iliustruojama. Lietuvistinei medžiagai, taigi ir iliustracijai, rinkti yra kviečiami lietuvių visuomenė. Šia proga L. E. redakcija kreipiasi į tuos tautiečius, prašydamas atsiųsti fotografinių nuotraukų, kas jų turi, kurie yra kilę iš šių Lietuvos vietovių: Adakavos, Tau-ragės aps.; Adutiškis, Švenčionų ap.; Akmenė, Mažeikių ap.; Aleksandravėlė, Rokiškio aps.; Alytus; Alizava, Biržų aps.; Alavė, Alytaus aps.; Alunta, Utenos aps.; Alvitas, Vilkaviškio aps.; Anykščiai, Antalieptė, Antašava, Antažavė, Anuta, Švenčionių aps.; Apytalaukis, Apsas, Ariogala, Andrijevavas, Asava; Vilniaus kr.; Ašmena.

Už atsiųstas fotografines nuotraukas L. E. redakcija siuntėjams iš anksto nuoširdžiai dėkoja. Kiekvieno atveju nuotraukos bus gražintoms siuntėjams, kai tik bus padarytos, mums reikalingos klišės. Fotografijas, tinkamas spaudai, prašome siųsti šiuo adresu: Lietuvių Enciklopedija, 366 W. Broadway, So Boston 27, Mass.

MOKSLININKAI TYRINĖS DRAMBLIŲ IŠMINTĮ.

Vokiečių mokslinė ekspedicija, kuriai vadovauja prof. W. Rensch, zoologijos profesorius, pasiekė Bombay, Indiją. Jie yra pasiryžę vyksti į džungles studijuoti dramblių ir kitų laukinių gyvūnų išmintį. Ši ekspedicija yra pasirodus padaryti daugybę nuotraukų, kurios paskui bus rodomos vakarių Europoje ir Amerikoje.

„NERIES“ STIPENDIJŲ FONDAS SKIRIA 200 DOL. PREMIJĄ.

Dr. J. Kazickas ir dr. K. Vačiūnas, nutarė skirti konkursininkui keliu 200 dol. premiją už geriausią parašytą darbą tema: Mokslo siekiančio lietuviškojo jaunimo problemos ir jų sprendimas.

1. Konkurse gali dalyvauti tik L. Studnetų S-gos J. A. Valstybės nariai ir abiturientai, ši pavasarį baigę augstesniausias mokyklas, ir už J. A. Valstybių ribų gyvenantieji visi lietuviai studentai ir abiturientai.

Jury komisija — dr. Br. Nemickas, L. Dambriūnas ir P. Jurkus.

Visi konkurso darbai siunčiami „Neries“ Stip. Fondui tokiu adresu: Mr. A. Simutis, Neries Scholarship Fund, 41 W. 82nd St., New York 24, NY.

„NL“ ADMINISTRACIJA PRAŠO GERB. SKAITYTOJUS ATNAUJINTI PRENUMERATĄ 1953 METAMS

vo, mums nurodinėjo, su mumis bendradarbiavo ir dėjo savo geriausias pastangas, kad iš laikius griežtas sąsąs — technikos sąlygas — išmintys, kurios tvirtino esančios mirusios. Pradžioje abejodami, kaip visi tyrinėtojai daro pradžioje, stotis prieš tuos stebėtiniausius veiksmus ir prieš jų nemazai stebinančius pasisakymus, mes buvome priversti — tikslu, kad galėtume pasiekti vertingų fenomenų ir juos išgauti tyrimų tikslams — mes buvome priversti kapituoliuoti ir nusizėminti prieš jų didesnę tyrimų žiniją. Aš nesiaikiškinsiu dėl tokių dalykų; aš tik negalėčiau, nes tati nebuvo mūsų pačių veiksmas: jie vyko ir tai buvo viskas. Arba mes bendradarbiavome su jais arba mes turėjome pasitraukti atgal, išsigandę, ir mes pasirinkome bendradarbiavimą. Jei yra tokių, kurie skaito mano atradimus per daug nepatikėtinais, kad patikėtųs arba per daug jiems nemėgiama, prašau leisti tiems visu mandagumu priminti, kad tai nėra mano faktai, bet yra Gamtos, ir kaip Gamtos faktus jie gali priimti ar atmesti. Visų mūsų Motina, kas gali abejoti tavo integralumu? Aš pats, žinodamas tai, ką jau žinau, nebegaliu taip padaryti. Ką ji patiekia, aš noriai priimu. Bet aš galiu, jei aš noriu, atsisleides nusistatyti dėl tų faktų svarbos mokslui ir sau pačiam. Ir mano skaitytojai turi tą pačią teisę. J. Pr.

Apie paslaptinius reiškinius

RAŠO JUOZAS PRONSKUS

VIII.

* * *

Valteris per Mary M.: Malo nekite uždėti rankas ant tarpininkės“.

Mr. Pitblado: „Taip, aš tai padarysiu“. 9.58 val. jis ištiria tarpininkę.

Mr. Pitblado: „Valteri, aš rodo, matau balzganą šviesą aplink tarpininkę“.

Valteris per Mary M.: „Taip, kaupimas prasideda. Aš dedu formą ant kėdės. Aš nesakau, kad aš jau darau tai, bet aš tai darysiu. Tati yra panašu į daug mažų debesėlių, kurie liejasi į vieną. Nevisiškai gerai išėina, bet sekama išėj geriau. Sekamam paveikslui aš pavartosiu kitokius pasirengimus“.

Mr. Pitblado: „Aš suprantu“.

Valteris: „Būtų geras dalykas, jei jūs būtumėte pasisvėrę prieš šį vakarą, tuomet jūs pamatytumėt, kiek svorio neteko aš“.

Šio pasikalbėjimo metu Ewan kvėpuoja lyg trokšdamas ir rodo žymų nepatogumą.

T. G. H. praneša, kad Elisabeth M. perejo į gilų transą (10.04 val.).

Elizabeth M.: „Darykite nuotrauką“.

Valteris: „Leiskite jai kalbėti“.

T. G. H.: „Gerai. Neturite ko daugiau mums pasakyti?“

Ewan: „Netrukdykite jo. Ne trukdykite Valetrio, dėl malonės!“ Jis trypia kojomis nekantraudamas. „Laukite signalo ir giedokite!“

Valteris: „Paruošta!“ (10.07 val.) Valterio asmenybė pradeda mušti į stalą tarpininkės ranka, kalbėdamas, „Vienas, du, trys, šauk!“

T. G. H. Hamilton į žodį „šauk!“ paspaudžia mygtuką lygiai 10.08 val.

Ewan (sujaudintas): „Giedokite, giedokite!“ Visi garbiai gieda.

Ewan: „Valteris tiek patenkintas. Jis tiek sužavėtas, jog nesusivaldo“.

Valteris: „Ar norite uždaryti kamerą?“

T. G. H.: „Taip“.

Valteris: „Viskas tvarkoje (It is all right)“.

Nuo 10 iki 10.14 val. grupė laukia ir gieda. Tarpininkai laikosi ramiai, išskiriant Mary M. sušvokštima.

Valteris: „Ar matėte, kas buvo?“

W. B. C.: „Ne, aš nemačiau. Aš bijojau pasilenkti, kad galva neatsidurtų kamerų vaizde“.

T. G. H.: „Aš mačiau dalį“.

Mr. Reed: „Aš mačiau, kas

A. Kuprevičiaus koncertas Montrealyje

Pianistus - menininkus tenka skirstyti į dvi grupes: pianistus kompozitorius ir pianistas — grynus interpretatorius.

Pirmuoju atveju dažniausia jie pildo savo kūrinius. Tokie buvo Šopenas, Mozartas, Prokofjevas ir tt. Mūsų — V. Jakubėnas, V. Bacevičius ik. Jeigu tokiu atveju pianistas laisvai valdo instrumentą, tai savo kūrinius jis interpretuoja (perduoda) taip, kaip juos kuria, kaip pats sumano juos pertiekti klausytojui. Dažnu atveju, bandydami interpretuoti kitų kompozitorių kūrinius, jie juos visai savaimingai, saviškai interpretuoja. Ir dėl to menininkų pasaulyje esti nemažų ginčų ir net tūlių užsigavimų, — girdi, pianistas - kompozitorius tyčia taip jo kūrinius interpretavęs ir, žinoma, sužalojęs. . .

Taip susidaro neišsprendžiamas ratas: kaip interpretatorius turi pertiekti svetimus kūrinius. Daug sudėtingesnis uždavinys yra grynų interpretatorių, kuris klausytojams pertiektia tikrai kitų sukurtus dalykus. Iš vienos pusės, iš jo reikalaujama, kad jis tiksliai tuos kūrinius pertiektų, atseit — jis turįs suprasti ir atspėti, intuityviai, gal, pajauti jų esmę ir vadovautis vien kompozitoriaus sumanymais. O tai, savaime aišku, yra labai sunkus uždavinys, nors ir geriausias turint norus. Iš antros pusės, interpretatorius - menininkas, pats būdamas individualiu kūrėju, negali išvengti, net ir prie geriausių norų, savojo kūrybinio, savosios menojautos, savojo supratimo ir negali į interpretaciją neįnešti savo kūrybos. Tokiu būdu susiduria dvi individualybės, du, galimas dalykas, labai skirtingi pasauliai, su labai skirtingomis pažiūromis, pasauliožiūra ir meniškumu. Taip susidaro tūlos komplikacijos, ne visada laimingai išsprendžiamos.

Kalbant apie Andrių Kuprevičių, tenka pasakyti, kad jis yra interpretatorius - menininkas, individuali asmenybė, turinti stiprų savaimingą būdą. Jo menišką asmenybę yra savaiminga ir gili. Jo menišką pasauliojauta yra originali, savąja. Jo interpretacijoje ryškūs savaimingumas labai re-

jejus savąja menojauta. Jo interpretacijoje stipriai jaučiamas jo asmenybės su tūlo tragizmo aureole, kartais gaubiančia net ir lengvos baladės pasakojimą (Brahms), arba žaismingą lyriką (Chopin) ir su teikiančia lemtingumo pobūdį, kuris koncertantui yra labai būdingas.

Labai puikiai valdydamas techniškas skambinimo priemones, (ypač nuostabiai lengvai ir išbaigtai kairiąja ranka, kas kitiems pianistams yra vie nas sunkiųjų uždavinių), A. Kuprevičius fortepioną tartum ne skambina, bet diriguoja, savo rankų techniką suveddamas į magišką dirigento lazdelę, kuri savo kūrybiniame įsibėgėjime fortepioną daro tikro orkestru, iškylančiu ligi simfoninio orkestro tembro. Kas nuostabiau, kai A. Kuprevičius skambina viena tikrai kairiąja ranka, fortepionas skamba taip gi pilnai, kad nematant jo skambinimo (rankų), nieku ne galima atskirti — skambina jis viena ar abiem rankom.

Nėra prasmės kalbėti apie atskirų dalykų interpretaciją, kuri vieniems patiko vienų kūrinių, kitiems kitų. Tai įsijautimo vaisius. Bet kiekvienas kūrinyje buvo atliktas augščiau meniškai ir savaimingai, buvo tai Bachas ar Čiurlionis, Špėnas ar Debussy. Kiekvienas kūrinyje kėlė susidomėjimą ir stipriai klausytojus sugestijonavo. Nenuostabu, kad kiekvienas, kad ir nebūdamas muziku, pajuto A. Kuprevičiaus menišką sugestijos veiksmingumą ir galią; tegu ir po stiprią tragišką aureolę, bet savaimingai ir stipriai veikiančia individualiuoju jautriu meniškumu įsijautimu.

Galimas dalykas, ir tuo mes vilsimės, kad ateityje, kai A. Kuprevičius dar toliau reikšis, jis išplės ir patobulins savo techniškas galias ir drauge bręs meniškai, — juk jis dar jauna asmenybė. Žodžiu, tai, ką mes girdėjome Plateau salėje, geg. 17 d., ne paskutinis A. Kuprevičiaus žodis, nors jis ir dabar jau neabejotinai yra augščiau paprastu terminu vertinamo „puikus pianistas“. A. Kuprevičius yra individualaus, savaimingo menišką pasaulio kūrėjas ir formuotojas. Pasaulio, kuris klausovus žavi ir ver-

KULTŪRINĖ KRONIKA

MENINIS KUPREVIČIŲ PASISEKIMAS

Andrius Kuprevičius, koncertavęs Montrealy, išvyko tolimesnių koncertų į Ameriką, kur išbus apie du mėnesius. Koncertuojant Los Anjelese, juo susidomėjo impresario ir pasiūlė skambinti filmoje. Be to, kitas impresario - menadžeris A. Kuprevičių prezentuos visai didesni ir pietų Amerikai. Tam tikslui jis numato visus ateinančius metus. Kas ypač svarbu, sudaryti kontraktai su žymioju pianistu Arthuru Rubinšteinu, kuris pats po A. Kuprevičiaus Los Anjelese koncerto panorėjo susipažinti ir jam pasiūlė savo impresario. Tokiu būdu A. Kuprevičius po dviejų metų žada mus aplankyti.

čia išgyventi. Verčia pasijusti ir pagyventi tame pasauly, kurį sukūręs yra ne tik kompozitorius, bet kurį stipri individualumu yra pavaizdavęs ir pats interpretatorius - kūrėjas. Tame ir yra A. Kuprevičiaus koncertų galia.

Reikia augščiau vertinti ir pa brėžti A. Kuprevičiaus nuderbtą jau didelį, labai didelį, tikram menininkui būtiną darbą ir besąlyginį pasiryžimą, be kurio atsiekimai neįmanomi; ir labai augščiau pakopu pasiekimą meno ir kūrybos plotmėje, — ir palinkėti, kad jis pasiryžimus tęstų. Duome jis turi tokius, kurie jam į Milaną, kur išskiestas teatlemia meniškąjį triumfą. J. K.

bet jau kitais keliais — visai didžiai publikai.

Andriaus Kuprevičiaus seklus smuikininkė, kuri dabar koncertuoja ir drauge studijuoja Paryžiuje, yra gavusi pakvietimą duoti naujosios muzikos koncertą su simfoniniu orkestru. Mūsų tautietė tam tikslui nori panaudoti lietuvių kompozitorių kūrinius ir kreipėsi į komp. Julij Gaidelį, gyvenantį Bostone.

MONTREALY KONCERTUOS NOMEIKA?

Vykdamas sumanymą baisųjį birželį šiemet paminėti didelių gedulingų koncertu, be vietinių jėgų, yra numatoma pakviesti koncerto dalyvių žymųjį mūsų vargonų maestro — Nomeiką, kuris dabar gyvena Rochesterį. Su juo tuo reikalingu kalbėsime į Rochesterį išvykęs Andrius Kuprevičius.

Numatoma, kad koncertui sa vo meniškųjų jėgų duos latviai ir estai. Plačiau apie tai bus skyrium parašyta.

LIETUVIAI DAILININKAI PAROSE

Dail. L. Vilimo darbų paroda suruošta Rochesterį, JAV. Rochesterio meno galerijoje savo darbus buvo išstata P. Augius, A. Dargis, A. Kurauskas, V. Petravičius, V. Ratas, A. Vaičiūnas, T. Valius, R. Viešulius ir I. Vilimas.

Dail. M. Dobužinskis išvyko į Milaną, kur išskiestas teatlemiui Scala piešti dekoracijas.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
DIDŽIAUSIA IR TURTINGIAUSIA LIETUVIŲ
FRATERNAL ORGANIZACIJA
Įkurta 1886 metais

TURTAS VIRŠIJA \$ 2.430.359,00

Kuopos įvairiose Jungt. Valstybių ir aKnašos Miestuose. Gyvybės apdrauda nariams nuo \$ 100,00 iki \$ 5.000,00. Nariais priimami abiejų lyčių lietuviai nuo gimimo dienos iki 60 metų

Nariai gauna savaitraštį „Tėvynė“ nemokamai. Iš Susivienijimo Labdarybės Fondų šelpiami nelaimių ištikti nariai ir remiami lietuvių kultūriniai reikalai. Visi kviečiami tapti šios briliškos organizacijos nariais. Smulkesnių paaiškinimų klauskite vietinėje SLA kuopoje, ar rašykite į centrinę raštinę tokiu adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
307 West 30th Street New York 1, N. Y.

mos persunktą vasaros naktį, paslaptinga ramybe besilistančia juoduose sodybos medžių masyvuose. Ji mokėjo kalbėti. Jos skaidrus balsiukas, tartum vidurdienio vieversio čilbėjimas, saulės spindulių išpintas biro iš augštybių ir gaubė mane į malonų šydą. Ji žinojusi, kad svečių tarpe būsiu ir iš miesto. Esą gražu, kad mes nepaskeistame miesto verdancime gyvenime ir susidarius progai neatsisakome jų, kaimo žmonių, aplankyti. Skundėsi retai esamomis galimybėmis apsilankyti ten, kur tiek daug blizgėjimo, kur žmonės visuomet puošnūs ir kur, jos manymu, netenka nuobodžiauti. Aš, pilna krūtine kvėpdamas gryną laukų orą, stebėjau jį, bandžiau tikinti, kad ten nėra to visko, ką ji taip gražiai piešia. Sakiau, kad ten daugiausia vyrų, triukšmas, nesuskaitoma veidų mišrainė ir dulkėmis persunktas tvankumas.

Gediminas, visą vakarą nedavęs ramybės, kad aš čia ne vien šokti atvažiuoju, nes tam pakankamai progų turįs mieste, bet turėčiau tinkamiau ir jo vardines atšvesti, mane pasigavęs nusitempė pirkion. Iš vakaro, tiesa, tik parėjus nuo traukinio mes truputį paskubėjome ir aš jau buvau sūspėjęs pajusti ne tik miežių alaus skonį, bet ir jo galią. Dabar buvau visai blaivus ir daugiau gerti nebenorėjau. Ypač, kad buvau suradęs gerą šokėją, idomiąją Sofiją. Maniau išgersiu stiklą ir eisiu atgal seklyčion, bet dabar patekus tiesiogėn priežiūron nebebuvo taip lengva išsisukti. Man atsisakius pakartoti, jis vos neužsigavo. Sako, jūs iš miesto visi taip di džiūojatės. Jums nebėra nei draugų, nei jų vaišių nenorite priimti, žinote, tik mes kaimo žmonės apėiti. Mačiau, kad jis jau išgėręs, kas paprastai atsitinka su šeiminingais nuoširdžiai svečiais bevašinant ir bent koks mano išsisukinėjimas negalėjo padėti. Manydamas, jo norus tenkindamas greičiau atsikratysiu, pakartojau. Ir ką? Man besikeliant, sutikau neįveikiamą pasipriešinimą. Dabar jis prašė geruoju. Minėjo nesenus gimnazijos laikus, vertino kaipo brangiausią draugą ir maldavo nepalikti čia jo vieno su senaisiais. Taip retai tesimatome ir jam tai vienintelė proga prisiminti nerūpestingąsias dienas miesto aplinkoje. Tikrai. Jis mane paveikė ir aš aprimau. Stengiausi daug negerti. Priimdamas jo vaišingumą, siurbčiojau po truputį baltu vainikėliu pasi-puošusį naminių alų ir jaučiau kaip pastebimai kaito galva, o gyslose lenktyniavo kraujas. Pagaliau aš buvau atvažiuojęs tik vienam vakarui. Vakarinio traukinio ištrūkiau iš miesto, kad paužęs per naktį rytiniu grįžčiau atgal ir pasiėmęs dviratį spausčiau pas seserį. Šį sekmadienį ten turėjo įvykti didžiulės iškilmės — buvo šventinamas paskutinis vienkio sodybos pastatas — gyvenamasis namas. Švogėris prašydamas net pagrasino supyksias, jei aš nesiteikčiau dalyvauti.

— Taigi mat, bičiuli, dėl tokių aplinkybių aš ir nega-

Moksio-technikos naujienos

RAKTAS Į VISATOS PASLAPTIS

Prieš keletą savaičių Prince-
tono Universiteto Spauda iš-
leido ketvirtą prof. Alberto
Eišteino veikalą „Reliatyvumo
Prasmė“ laidą su nauju
priedu: „Gravitacijos Genera-
lizacijos Teorija“. Sitame prie-
de yra kelios matematinės for-
mulės, kuriomis didysis moks-
lininkas išdėsto savo „suvieny-
to lauko teoriją“.

Dr. Einšteinas yra įsitikinęs,
kad jam pavyko surasti moksli-
nį pagrindinį visatos įstatymų
išaiškinimą. Einšteino relaty-
vumo teorija, paskelbta 1905
m., nustatė, kad medžiaga ir
energija tėra esmėje tik du
skirtingi to paties dalyko pa-
sireiškimai. Po 40 metų šitos te-
orijos tikrumas buvo įrodytas,
išsprogindus pirmąją atominę
bombą New Mexico tyrlauky-
je, 1945 m. liepos 16 d.

Einšteino bendroji reliatyvumo
teorija buvo paskelbta
1916 m. Ji buvo patikrinta ir
įrodyta, stebint, pilno saulės
užtemimo progomis, teorijoje
numatytą šviesos spindulių sul-
linkimą.

Tos Einšteino teorijos suvie-
nijo medžiagą ir energiją, erd-
vę ir laiką, gravitaciją (svorio
arba pritraukimo jėgą) ir iner-
ciją. Bet materialinių reiškinių
visatoje dar buvo pasilikusi
praraja tarp dviejų didelių sri-
čių, arba „laukų“, pagal Dr.
Einšteino terminologiją: gra-
vitacijos lauko ir elektromag-
netinio lauko.

Įsitikinęs, kad visatoje nėra
nesuderintų ir nuo kito kito ne
priklausančių reiškinių, prof.
Einšteinas ryžosi tą prarają
pašalinti, t. y. parodyti, jog
gravitacija ir elektromagnetiz-
mas yra taip pat tik skirtingi
pasireiškimai pagrindinio „vie-
no“. Po trejų metų darbo ji-
sai jaučiasi šitą uždavinį atli-
kęs.

Albertas Einšteinas mano,
kad fizinė visata yra vieninga,
kaip vienas besitęsias laukas
arba kaip begalinė srovė, ir
kad visa, kas visatoje įvyksta,
pareina nuo tam tikrų pagrind-
inių nesikeičiančių gamtos
įstatymų.

Yra gamtos mokslininkų, ku-
rie gina „atsitiktinumo“ prin-
cipą visatoje. Dr. Einšteinas
sako, kad gamtoje neatsitinka
nieko be priežasties, nes ją val-
do tie patys pagrindiniai įstaty-
mai, kurių veikimas visatoje ne
turi nei pradžios, nei pabaigos.

Britų filosofas ir matemati-
kas Bertrand Russell jau 1924

m. rašė, kad Einšteino relaty-
vumo teorijos išrieškė tai, ką
žmogaus protas sugebėjo pa-
siekti 2.000 m. darbu matema-
tikos ir fizikos moksluose. Jo
naujoji teorija teikia viltį, kad
apsiūrvojusiam mokslu žmo-
gaus protui nebus tokių pas-
lapčių visatoje, kurių jįsai ne
galėtų suprasti ir išaiškinti.
(N).

SIRDIES OPERACIJOS

Neseniai dar, tiktai prieš 2-
ji Pasaulinį karą, širdis gydy-
tojų, chirurgų buvo bijoma
liesti. Tai buvo pavojingiausias
organas. Tačiau, ir šis me-
diciniškasis tabu (neliečiamas
daiktas) pagaliau neteko savo
privilegijos. Dabar gydyto-
jai širdį jau operuoja ir iš oro
ir iš vidaus. Tai yra didelis
medicinos laimėjimas.

Apie 100.000 žmonių tiktai
JAV gimsta su širdies trūkumi-
mais, bet daugeliui jų buvo pa-
dėta nuostabiomis širdies ope-
racijomis. Vienam pacientui
po reumatinio drugio buvo taip
susiaurėjusi širdies anga, kad
kraujo apytaka buvo sutrikusi
ir žmogus jautėsi labai blogai.
Dr. Harken, panaudodamas
aparatus, kuris operacijos metu
pavado širdį, paciento širdy
je padidino angą, sutvarkė šir-
dies vožtuvus ir ligonis pasvei-
ko. Kai kurios širdies vidaus
operacijos pradėtos daryti tik
paskutiniais keleriais metais.
Reikale gydytojai padaro pakei-
timus gyslose arti širdies ar
plaučių. Yra specialūs įran-
kiai, kuriais galima užsiūti vi-
duje esančios širdies sienelės
skylutes. Kai kurios ligoninės
studijuoja galimybes tokias šir-
dis, turinčias skylėtas pertva-
ras, užtaisyti plastinėmis „sa-
gomis“. Neseniai jau buvo pa-
daryta tos rūšies operacija vie-
nai moteriai, kurios, širdies
vožtuvui neužsidarant, švirkš-
davo atgal kraują, turįs eiti
maitinti organizmą. Gydyto-
jai idėjo į normaliai veikiančią
širdies pusę plastinį kamuolėlį,
kuris, širdies raumenims spau-
džiant, užstoja tą skylutę, krau-
jas beveik normaliai cirkulu-
uoja ir moteris, pirmą vos ga-
lėjusi skersai kambarį pereiti,
dabar gali kaip reikiant šeimini-
ninkės pareigas atlikti. Po ope-
racijos tiesiog į širdį išvirkščia
ma stremptomocino ar peneci-
lino, kad apsaugotų nuo užkrė-
timo. Dabar jau daromos to-
kios širdies operacijos, kurios
prieš kelerius metus buvo tie-
siog neįmanomos.

Raudona rožė

SIG. PRANCKŪNAS

Iš žibalinė lempa apšviestos, armonikos garsų drumsčia-
mos seklyčios prieblandos, pasieniais ilguose suoluose ne-
rimstancio, bei kamposose susisipietusio jaunimo, išsiskyrė
Tamsioji Mergaitė. Tas vardas įstrigo man kažkaip instink-
tyviai. Kurį laiką stebėjau jos patrauklį išvaizdą su partneri-
u dailiai besisupančią klykaujančios armonikos ritme. Jos
baltutėlio veido kontrastai, juodi plaukai bangavo per
pečius ir neatskiriama liejosi su tamsia suknute. Batukai
taip pat buvo juodi. Net kojines ir tos, savo spalva per mažą
ryškinančios kijas, buvo tamsios. Ir tam priešingumui, jos
krūtine puošė didžiulė, raudona rožė, kuri lyg saulė, negalė-
dama prasižvėsti pro tirštąsias miglas, matė mažytį atspindį
ir neteikė pilnutinio pasigėrėjimo. Žinojau mergaitę, mėgs-
tant ryškesnes spalvas, įvairiaspalvius aprangos derinius, bet
šis atvejis man atrodė kiek keistas ir įdomus.

Nepasakyčiau, kad ji man visiškai patiko. O ne. Aš tik
keisto smalsumo vedinas pakviečiau ją šokti. Mano dėmesys
ir kartu pasigėrėjimas išsiveržė nejučiomis. Visais atvejais
buvau pratęs ką nors veptelėti. bent ką pasakyti. Pasigė-
rėti vienu ar ktiu, kas galėtų išaukšti pasitenkinimo šypsena
ir kartais klausiamą žvilgsnį. Bet šį kartą aš buvau visiškai
nuoširdus kai prisipažinau, kad taip gerai šokančią mergai-
tę sutikau pirmą kartą. Pagyriau jos rožę ir atsargiai primi-
niau, kad gėlės grožis neturi to spalvingojo atspindžio juo-
dame fone. Kaip apsirengime, taip ir elgesyje ji pasirodė ide-
aliame kuklume. Atmetusi galvutę pasižiūrėjo į mane ir nu-
sišypsojo. Nušvito ta skaidriąja šypsena, kurią matydamas
pajunti tyrąjį sielos skaidrumą, kuriame grubusis gyvenimas
nėra spėjęs palikti mažiausios nuolaužėlės.

Ji manimi nepatikėjo, nes ji šokanti kaip ir visos mergai-
tės, o dėl rožės derinio ji pasakė, kad tai esąs skonio daly-
kas. Jos švelniai sakomi žodžiai sidabrinu varpeliu liejosi iš
dažais nepaliestų, kiek prasiropusių vyšnių lūpų taip, kad aš
atydžiai dirstelėjau į jos tamsiąsias akis; tartum įtaręs ją
skaitant jau paruoštus sakinius. Ji mano rankose skriejo,
kaip plunksnelė. O ne, ji šoko taip gerai, kad aš beveik ne-
jaučiau. Augštyti išsibėgėjęs liemenukas šleniai glaudėsi
prie manęs ir aš atsargiai prisilietimu laikiaui apkabinęs tarsi
saugodamas, kaip trapiąją gėlę; nelyginant tą rožę kiek su-
spaustą mūsų krūtinėmis. . .

Tą vakarą aš jos nebepaleidau. Kai muzikantas padėda-
vo armoniką trumpo poilsio, arba nuskubėdamas į pirkia go-
murį paskalauti, aš ją pakviesdavau lauk į gaivinančios vėsu-

lėsiu pas tave ilgiau užtrukti, — jau nebe pirmą kartą aš jam
dėsiu rimtąją priežastį.

Prisiminę artimesnius mokslo draugus, kurių vieni bai-
gę gimnaziją sėmė augštesnį mokslą, o kiti apsidžiaugę įgy-
tomis žiniomis nuėjo tarnybų įieškoti. Mudu paskendome į
moteriškas temas. Jis man priekaištavo, kad aš jau šiek
tiek apsitvarkęs materialai ir turėdamas neribotas galimybes
mieste blaškausi vienas kaip pirštas. Jam, prisipažino, blo-
giau esą. Sunegalavus tėvui, tenka ūkis tvarkyti, o para-
gavus kitokio gyvenimo, taip sunku esą bekrasťes laukų pla-
tybėse, kur nei žvilgsnio nėra už ko užkarti, nei nuobodulio
kuom pravaikyti.

— O vyruti! Aš nenuobodžiaučiau turėdamas tokias
mergaites savo pašonėje kaip toji juodukė. A, tiesa? Kas ji
per viena? Nuostabiai gerai šokanti sutvėrimukas? — Ne-
jučiomis susidomėjau ir staiga susigriebiau, kad man tas ne-
derėtų draugo akyvaizdoje. Tartum aš ten namuose nieko
neturėčiau ir lyg čia užkampyje būtų kam mano dėmesiui
patraukti.

— A, Sofija. Aš jau pastebėjau, kad tu su ja per daug
šoki šį vakarą — pasakė kiek pasikeitusiu balsu ir tartum
norėdamas ištrūkti iš mano žvilgsnio, skubotu greitumu pa-
traukė ašotį ir rūpestingai lenkė papildydamas mano vos nu-
gertą stiklinę.

Žinoma, jis ją pažįstą, labai gerai. Ji iš gretimio mies-
telio. Tiksliau — miestelio galulaukės. Ten jos tėvai turi
mažą ūkį. Ryt nuvažiuoju bažnyčion galėtume ir ją aplan-
kyti. Visai pakeleje esą. Kaip gaila, kad išvažiuoju. Tarp
kitko jis jai simpatizuoja. Bet jeigu aš mieste nebeužtek-
čiau ir turėčiau šiek tiek noro, jis man, kaip geram drau-
gui, perleistų. Paskutiniuose jo žodžiuose slypėjo ironija.

Aš dirstelėjau į laikrodį: buvo jau pirma valanda. Už
poros valandų turėjau išeiti į stotį. Paskutiniai jo žodžiai
ir nejučiomis nusruvenęs laikas pakeitė mano nuotaiką nei-
giamon pusėn. Neraginas užsiverčiau vieną alaus stikli-
nė. Išgėriau kitą ir jau beveik Gedimino nelaikomas nusi-
riau seklyčion. Jaunimas jau skirstėsi. Muzikantas beveik
snausdamas traukė kažką panašaus į valsą ir šoko tik dvi
poros. Jos jau nebebuvo. Apsidairiau. Įkišau galvą kama-
ron, išėjau lauk. Ties vieškelio, nakties tamsoje tirpo du
siluetai. Grįžau pirkion: ir čia svečiai retėjo. Gediminas
kažką gyvai aiškino pagyvenusiam ūkininkui ir, atrodo, sa-
vo temoje buvo visai pasvėndęs. Mane užplūdo apmaudas
ir, aš prisitartinęs suriukau jam tiesiog ausin:

— Tai tu taip savo simpatiją palydėjai?

Jų kalba nutrūko. Abu sužiūro į mane. Bičiuliai nieko
nesakydamas pašoko ir puolė seklyčion. Aš nuekiau pas-
kui jį. Mačiau, kai jis puldinėjo šen ir ten. Jo veidas buvo

1953-ųjų metų sukaktuvinių

Vasario 28 dieną suėjo 70 metų kai Tautkionyse, Rokiškio ap., gimė Antanas Purėnas, žymus chemikas, Lietuvos universitetų profesorius, Lietuvos Socialdemokratų veikėjas, demokratinių seimų atstovas, visuomenininkas, Kauno universiteto rektorius, „Žarijos“ redaktorius ir kitų demokratinių laikraščių bendradarbis, kelių mokslo veikalų autorius.

Kovo 19 d. suėjo 70 metų, kai Šetijoje, Lekėčių valsčiaus gimė Kazys Puida, romanistas, dramaturgas, beletristas, „Vilniaus žinių“ redaktorius ir spaudos bendradarbis, miręs Kaune 1945 metais.

Balandžio 16 d. suėjo 70 metų kai Dysnoje, Tverės val., švenčionių apskr. gimė Augustinas Voldemaras, pirmasis N. Lietuvos ministerių pirmininkas ir užsienių reikalų ministras, Lietuvos universiteto profesorius, tautininkų spaudos bendradarbis ir mokslinių veikalų autorius, dėl nesugyvenimo su A. Smetona, buvęs iš tramtas ir kalinamas, miręs sovietų tremtyje 1946 metais.

Balandžio 19 d. suėjo 70 metų kai Jėzno valsčiuje, Alytaus apskr., gimė Juozas Purickis, buvęs kunigas, paskui žurnalistas ir „Lietuvos Aido“ redaktorius, daugelio laikraščių bendradarbis, ilgametis Lietuvos žurnalistų Sąjungos pirmininkas, užsienių reikalų ministras, miręs Kaune 1934 m. spalio 25 d. Jis, be ko kita, yra vežęs Urachui kvietimą į Lietuvos sostą.

Rugsėjo 10 d. Pakuoniuose, Juozas val., Rokiškio ap. gimė Juozas Paknys, ilgametis Lietuvos banko direktorius, vienas

didžiųjų jo politikos vedėjų ir Lietuvos finansų tvarkytojų. Jo dėka Lietuvos valiuta niekad nesuvaldavo ir išsilaikė vi sada pastovi. Visuomenės veikėjas ir Socialdemokratų srovės spaudos bendradarbis.

Rugsėjo 26 d. suėjo 70 metų kai Purviškiuose, Radviliškio val. gimė Kipras Bielinis, garsiojo knygnešio Jurgio Bielino sūnus, Socialdemokratų veikėjas, 1905 metų revoliucijos aktyvus dalyvis, už tai iš tremtas į Sibirą, VLIKo b. narys, daugelio spaudos bendradarbis, atsiminimų apie 1905–1906 metus autorius.

ATSIŪSTA PAMINETI

Francois Mauriac: GYVACIŲ LIZDAS. Romanas, 282 psl., kaina 2,60 dol. Vertė Jurgis Griška. Išleido Gabija, 335 Union Ave., Brooklyn 11, N. Y. Ši knyga yra vienas žymiųjų F. Mauriac kūrinių, už kuriuos jis gavo perėitų metų Nobelio literatūros premiją. Šiame romane autorius meistriškai vaizduoja neapykantą, šykštumą ir žemomis aistomis prietinkusią širdimi žmogų, iškeldamas aikštėn užnuodytas dvasios paslaptis.

Knyga gaunama NL red-je.

Giovanni Papini. POPIEŽIAUS CELESTINO VI LAISKAI ŽMONĖMS. Išver- tės iš italų kalbos Dr. P. Mačiulis. Išleido Lietuvos knygos klubas Čikagoje, spaudė „Draugo“ spaustuve. Adresas: 2334 So. Oakley Ave, Chicago 8, Ill., USA. Viršelį dail. Ro- no Wiesulo. 216 puslapių. Kai- na 2 doleriai.

Dr. P. Mažeika. LIETUVOS JŪRŲ ZVEJYBA. Lie-

Veda sktn. inž. J. Bulota

PRANESIMAS VISIEMS SKAUTAMS.

„Krivulėje“ Vyriaus. Skautininkas prof. S. Kairys skelbia apskiai džiugią žinią apie šią vasarą prie Niagaros šaukiamą saskrydį — stovyklą Lietuvos skautybės 35 m. sukaktiui atžymėti. Stovykloje dalyvaus JAV ir Kanados Rajonų skautai vyčiai, jūr skautai, vyresn. amžiaus (nuo 16 m.) skautai, sk. vadovai, skautininkai ir dvi sios vadovai. Stovyklos laikas: birželio 30 — liepos 5 d. Paskutiniosios dienos — liepos 4—5 dienos numatomos vadovų suvažiavimui. Tuo pat metu ir toje pačioje vietoje bus minėtų Rajonų vyresn. skaučių, vadovų, skautininkų, aka- demikų skautų-čių stovykla.

Brolijos stovyklai vadovauti sudaryta vadija: vyresn. sktn. K. Grigaitis — viršininkas, pasktn. H. Stepaits — viršininko pav., sktn. kun. J. Vaišnys, S. J., — stovyklos katalikų skautų dvasios vadovas ir pasktn. V. Mantautas — sk. vyčių programos vedėjas. Niagaros stovyklos vadija praneša, kad stovyklos mokes- tuvos ūkio atstatymo studijų komisijos darbai. Šasiuvinis 10. 1953 m. gegužės mėnesio. Adresas: Dipl. inž. J. Dačinskas, 701 E. 5-th St., So Boston, Mass., USA.

Žurnalas AIDAI 1953 m. gegužės mėnesio 5 nr. Žurnalas KARYS 1953 m. balandžio mėnesio 4 nr. Vaikų laikraštis TĖVIŠKĖ- LĖ balandžio mėnesio. Labai iliustruotas, spalvingas numeris.

PASAULIO LIETUVIŲ KARIŲ mėnesinis ŽURNALAS KARYS didelio formato, gražiai iliustruotas, daug įdomios medžiagos Redag. ir leidžia: D. Penikas, B. Aušrotas ir S. Urbonas. Prenumerata: metams 4 dol., atskiro n-rio kaina 45 ct. 680 Brushwick Ave, Brooklyn 21, N. Y., U. S. A.

Prieš kiek laiko provincijos užkampyje girdėtas sidabrinis varpelis vėl švelnėčiu aidu skardenosi mano ausyse ir aš vėl su nepasitikėjimu, tartum pirmą kartą matyčiau, pažvelgiau į jos didžiules tamias akis. Ne, ji ir šį kartą iš nie kur neskaitė. Naivių mergaitės atvirumo žodžiai biro iš prisirpusių vyšnių su kiekvienu šyptelėjimu ryškindami per ly eilutę. Jos lieknutę figūrą kiek slėpė tamsus paltukas, kurio atlape raudonavo gyva rožė. Norėjau kažką sakyti, kad raudona spalva nemėgstanti tamsumos, bet laiku susigriebiau, kad už kaž ką panašaus buvau gavęs pastabą apie skonių individualumą.

Tą popietę ir vakarą praleidome kartu. Buvau pasiūlęs šokti nueiti, bet ji pastebėjo, kad suspėsiu dar, jei tik gerų norų bus. Ir aš buvau patenkintas, nes ji man pasakojo apie laukų platybėse šiurenantį gaivų vėjelį, apie išsimėčiusias sodybas ir apie liūdną vasaros pasirošimą keliau ti amžinybėn.

Atsiminė mano bičiulį Gediminą ir aš nusiskundžiau, kad nuo ano karto nesu nei jo matęs, nei laiško gavęs. Ji buvo atvira ir man pasakojo. Aš net stebėjau, kad taip galima nedaug pažįstamam, tik antrą kartą susitikim. Man buvo gana įdomu, kad iki šiol nežinojau, jog anuomet važiuavau į dvigubą šventę. Šalia vardinį turėjo įvykti ir sužadėtuvių. Jo ir Sofijos. Ji jau seniau su nepasitenkinimu stebėjusi jo besaikį girtuokliavimą, bet tą vakarą pastačiusi tašką. Tą vakarą tik mums išsiskyrus ji išskubėjusi į namus. Pamačiusi, kad Gediminas nekreipia į ją dėmesio, ji būtų anksčiau išėjusi, bet susilaikymo priežastimi buvęs aš. Jai tai pasakius, baltasis veidukas vėl užsidegė. Keista karščio liepsna nusivilino ir mane. Stengdamasis tai paslėpti užsiverčiau jau visai atšalusios kavos puoduką ir vienu atsikvėpimu išgėriau. Nebežinojau net ką sakyti. Pradėjau dairytis padavėjos, kad dar ką nors atneštų, kad tik netektų sėdėti prie tuščio stalo. Mano nuostabiai blykstelėjusi ugnis negesė. Jos atviras žodis, jos paraudimas buvo tartum kibirkštis radusi sau sà pakurą, kuris be vargo užsidegė. Liepsna staiga pašokusi emė kilti. Nelyginant gaisras, iš kažkur atsiradusio vėjelio gaivinamas, pradžioje blaškydamasis plačiais ugnies liežu- viais, didėjo, skėtėsi, apimdamas vis didesnę, tarsi sunaikini- mi patekusią objekto dalį. Ugnis tolydžio didėjanti ir pas- toviai išidegdama normalėjo, skleidė švelnutę šilumą, kuri maloniai kaitino ne juslinį organizmą, bet skverbėsi į vidų, pasiekė jautriasias gilumos stygas, jas suvirpino ir palaimin- tajame akorde buvo galima just jauti, kaip dvi širdys pradėjo plakti viename ritme. Nepasiekiamo gėrio, švelniausio ilgesio ir tyrojo džiaugsmo prisipildė visa aplinka, kurioje kaip aureolės apipavidalinime tebuvo tik vienas jos vardas, viena nekaltutė šypsena, vienintelė jos idealioji būtybė. Jos tamsiųjų akių ramybė, nuoširdumo persunktas, sidabrinio varpelio skambėjimo aidys juokas, tapo gyvybingiausias skatinimo impulsas. Net ir didesniau nepasisekimo debesiai pri- temdžius kasdienybės pilkumą, pakakdavo tik patirti jos nuo širdžių dėsę, išgirsti švelnūčius paskatinimo žodžius ir re-

gauta tik iki šiai dienai.

2. Stovyklos vieta — 8 mylios nuo Niagaros krioklio, ant Niagaros upės kranto.

Aprašymas kaip pasiekti sto- vyklavietę iš Niagara Falls (miesto) ir kelio planas bus pa- siųsti vėliau.

3. Stovyklos apranga ir reik- menys; a) kiekvienas stovyk- los dalyvis turi turėti stovyk- linę uniformą (nepamirškime trumpų kelnų); b) būtina tu- rėti: tualetinius reikmenis, val- giui dubenėlį ar lėkštę, puode- lį, šakutę, peilį, įpilus čiuzinių ir pagaluiui, antklodę ar mie- gamąjį maišą, maudymuisi kel- naites. Pageidaujama: elektri- nė kišeninė lemputė, kompa- sas ir pan.

4. Palapinės. Kadangi Bro- lijos Vadija palapinių neturi, o gauti šiais metais iš kariuome- nės negalima, tai vykstantieji į stovyklą atsigabena savas. Ne- turintiems palapinių, stovyklos štabas jas išnuomos stovykla- tojų sąskaiton. Nuomos kai- na 1,25 dol. asmeniui (nežiū- rint ar bus stovyklaujama visą laiką ar trumpiau).

5. Pageidautina, kad kiek- vienas vienetas (skiltis) atsi- vežtų bent vieną kirvuką, vie- ną kastuvą, foto aparatą.

6. Stovyklautojams maistas bus gaminamas bendroje vir- tuvėje.

Stovyklos štabas, norėdamas iš anksto sutvarkyti maisto tie- kimą ir išnuomoti palapines, trauskienė.

privalo i šanksto žinoti, kiek bus stovyklautojų, todėl visų vadovų prašoma:

iki birželio 10 d. pranešti, kokiame skaičiui dalyvių reika- linga išnuomoti palapines;

iki birželio 20 d. pranešti stovyklautojų skaičių ir kurią dieną jie atvyks (pav.: birže- lio 28 d. x skaičius, birželio m. 29 d. y skaičius ir tt.) Tuo pa- čiu prašoma pranešti, kiek iš bendro skaičiaus atvyksta skau- tininkų, dvasios vadovų, akade- mikų, skautų vyčių, jūros skau- tų, skautų vyresnių 16 metų amžiaus.

Visi stovyklautojai bus su- skirstomi šakomis ir iš jų suda- romi atskiri vienetai (skiltys ir draugovės). Organizuoti at- vykstantieji vienetai nebus iš- skaidomi. Stovyklos užsiėmi- mų tvarką nustato Skautų Bro- lijos Vadija.

Budėkime.

K. Grigaitis,
Stovyklos Viršininkas.
Vl. Morkūnas,
Adjutantas.

ŠEŠUPĖS TUNTAS PHILADELPHIJOJE

Philadelphijoje gražiai veikia liet. skučių Šešupės tuntas, kuriam vadovauja tuntininkė sktn. Ona Rozniekienė. Ten veikia ir akad. skaučių būre- lis, kurį veda pasktn. D. Os- kimą ir išnuomoti palapines, trauskienė.

Jau septinti metai LIETUVIŲ DARBININKŲ DRAU- GIJA leidžia kas trys mėnesiai kultūros ir visuomenės mokslų žurnalą

„DARBAS“

ŽURNALAS DIDOKO formato, 32 puslapių, įrištas į gražius viršelius.

Paskiausiojo numerio turinys:

Krikščioniškoji Demokratija (pasiskaityti tiems, kurie netingi galvoti). Kiek žmonių išžudė bolševikų režimas (žmogaus gyvybės vertė Rusijoje); Latvian apsiavinijimo kelyje (kaip galvoja ir veikia mūsų kaimynai); Kas yra Lietuvių Darbininkų Draugija (arba kaip seniau Ame- rikos lietuviai gyveno); Tai buvo Jeruzalė, karalių mieste (įrodyta, kad ir asilai kai kada susipranta).

Ir daugybė visokių skaitymų tinkamų visiems ir visiems laikams.

Kaina metams 1 dol., atskiro numerio kaina 25 ct. Prenumeratą prašome siųsti TIK Amerikos (JAV) pinigais arba tarptautine pašto perlaida.

„DARBAS“

636 East Broadway, So. Boston 27, Mass., USA.

„LIETUVIŲ DIENOS“

Mėnesinis iliustruotas lietuvių ir anglų kalbomis žurnalas užsisakytinas visiems.

Kiekviename numeryje telpa virš 40 puošnių ir aktualių nuotraukų iš lietuvių gyvenimo ir veiklos pasaulyje. Parašai po visomis nuotraukomis duodami abiem kalbom. Kiekviename numeryje skaitytojas ras įdomių ir aktua- lių straipsnių ir beletristikos.

„Lietuvių Dienos“ prieinamos ir čia gimusiems bei kita- taučiams, nes jos turi anglišką skyrių.

Pasiuntus savo adresą, vienas numeris siunčiamas susi- pažinimui nemokamai. Metinė prenumerata 4,00 dol.

Rašyti: „Lietuvių Dienos“, 9204 S. Broadway, Los Angeles 3, Calif.

apsiblausęs kai jis prisiartinio prie manęs.

— Tu žinai, kur ji. Sakyk?

Mane apėmė vėlniškas pasityčiojimo jausmas. Aš nu- sikvatojau tiesiog jam į veidą ir žiūrėdamas tiesiai į akis pasakiau:

— Praganei savo sužadėtinę, vyruti.

Pasakiau ir išėjau. Išėjau į tylios nakties ramybę, į plačių laukų prieglobstį. Rytuose jau brėško besiantinan- čios dienos žara, o laukuose jau buvo pirmieji giesmininkai. Galva svaigo, o kojos buvo sunkios ir kiek galėdamas kovo- jo su lauko kelelio duobėmis. Įsukęs į vieškelį, instinkty- viai patraukiau miestelio link iš kur, praeinantis traukinys, turėjo mane pergabenti į vasaros tvankumoje paskendusį miestą.

* * *

Buvau pačiame jaunatvės pašėlume, koks paprastai už- plūsta gražiausiose pavasario metuose. Vaikščiojau ste- buklingo grožio, nuostabių spalvų gėlėmis išsikaisiojusia- me gyvenime, myniau purų arimą žavėdamasis sidabrine vėversėlių muzika ir svaigau vakaro rūke kutenamas užbu- riančio lakštingalų suokimo. Skaidria srovele tekėjo gyve- nimas, atnešdamas ką nors naujo, netikėto, įdomaus. Joks rūpestėlis nevargino pavasariškos jaunatvės prisigėrusios galvos, joks šešėlis netemdė šviesos takų. Dienos žaibiškų greičiu skriejo nežinon, o ateitis, prisisiurbusi vos prasi- skleidusių žiedų šviežumo, artinosi saulėtais žingsniais. Bu- vo tad momentų, buvo ištisos valandos tokios padukusios nuotaikos, kad tyra širdimi, skaidrutėle sąžine galėjau ap- kabinti visą pasaulį, apglėbti visas lankas su puriaisiais ari- mais, visus svaiginančiam kvape paskendusius alyvų krū- mus, prie džiaugsmingos krūtinės priglausti didžiausius kas- tanų kerus ir išbučiuoti juos dabinančias baltąsias žiedelių žvakutes. Nesvarbu, kad aš gyvenau mieste. Man nedarė įtakos darbo valandos, nuolatini triukšmas ir nuolat besi- keičiančių veidų gausybė. Aš turėjau lakią vaizduotę ir pracinančiose mergaitėse mačiau gražiausias gėles, o šali- gatvin įsirėmę pastatų mūrai, atmušdami gatvės grindinio baidėjimą, laimino mane laukų vėjelio kedenamu rugių šna- rėjimu.

Tokiame dvasios pakilime aš sutikau ją — Juodąją Mer- gaitę. Kartą ankstyvą popietį, skubėdamas į namus, pama- čiau prie krūtinės puošnią raudoną rožę. Pakėliau akis, ir mano žvilgsnis sutiko šypseną. Jaukią, kiek pažįstamą ir širdį šiltai kutenančią.

— Laba diena, — nei nežinau, kai pasakiau su nuos- tabumu ir keistu džiaugsmu ją čia matydamas. Ji irgi ne- slėpė savo pasitenkinimo, nes neturinti čia nieko pažįstamo, o tas atsitiktinumas jai toks malonus, kad net skaisčių ru- žavumu nusikaidrino jos veidas. Ji atvažiavusi mokintis. Gimnazijos baigti netekę, turėjusi pamėgimą ir nutarusi gailėstingąją sėsele pasidaryti. Tik jeigu Dievuliukas pa- dės, laikys ją sveiką, duos šviesos protui visas žinias sutal- pinti, ji slaugys sergančius, užjaus nelaimingus ir pati ras laimę.

gimai pajusdavau, beveik stebėdavau, kaip ji savo grakščio- mis rankomis nuimdavo visą nesmagumą. Naivios mergaitės susirūpinimas persiduodas į bręstančios moters jautrumą, su- kurdavo iš jos tokią būtybę, kad dažnai su neslepiamu pasi- tenkinimu žvelgdavau kaip į savo sielos dalelę. Ir šalia viso to, šalia besaikio, gal kiek naivoko ir vaikiško mudviejų at- virumo vienas kitam, lygiagrečiai su dėmesiu jai kilo ir pa- garba. Ji buvo man kaip gera draugė, kaip jaunesnioji se- suo, kuria privalėjau rūpintis, ją globoti ir užmokesčiui susi- laukti visišką pasitikėjimą. Ir kaip buvo keista man pačiam. Negalėjau net suprasti. Mergaitę gi buvau bučiavęs. Bet jos pabučiuoti negalėjau. Pradžioje iš viso nesistengiau toks pasirodyti, o vėliau nebegalėjau. Žavėjau jos prisirpusių vyšnių lūpomis, buvau įsitikinęs, kad ji nesipriešintų, bet vi- suomet pasitenkindavau jos švelnutės kaktos palietimu. Prie kairiojo smilkinio, šalia imantriai susuktos garbanėlės pri- spausdavau savo lūpas ir pajusdavau švelnų jos prisilietimą visu kūnu. Ji vyrų nebuvo pažinusi. Miestelio gimnazijoje buvusi po kieta tetos priežiūra. Gediminas buvęs pirmasis, bet ir su juo draugavę daugiau ar mažiau tėvų priežiūroje. Dabar gi motina, išleisdama į miestą, prigraudeno, patarė bū- ti labai atsargiai su nepažįstamais vyrais. Bet mes buvome seni pažįstami, dar iš vasaros, todėl ji buvo visiškai rami. O aš, tai matydamas, suprasdamas aklaį mergitės pasitikėji- mą, negalėjau apskaitinti jos skaisčiosios jaunystės, negalė- jau aptemdyti šviesiųjų vilčių. Jei kitais atvejais panašų reiškinį būčiau palaikęs paprastute smulkmena, ciliniu gyve- nimo nuotykiu, jos atžvilgiu buvau kaip geriausias brolis.

Mudu susipratome, taip susigyvenome, kad retas vaka- ba jos kietaisios pamokų paruošimas. Kiek mudu buvome ras nebūdavome drauge. Nebent mano tarnybos reikalai, ar- nuoširdūs vienas kitam, tiek vienas dalykas man buvo neiš- sprendžiama mįslė — jos tamsios spalvos aprangos pamėgi- mas. Pradžioje atsargiai primindavau, pastebėdavau kai ei- davome kur į geresnę vietą pasilinksinti ir ji puošdavosi mėgiamiausia rože. Sakydavau jai, kad gėlė turėtų žymiai gražesnį atspalvį prie šviesesnės suknutės. Bandydavau ti- kinti, kad juoda apranga ją daro per daug liekną, o būtų ge- rai šiek tiek pastorėti, panaudojant ką nors šviesaus įgauti pilnesnę moters išvaizdą. Kiek vėliau, kartą, netekęs kant- rybės, stačiai paklausiau, ar ji tik nesirengianti vienuolyną eiti? Bet ji tik nusiuko savo sidabrinį juoką ir pasakė, kad nebūtų tiek kvaila dabar mokintis jei apie vienuolyną galvotų. Taip aš likau tūnėti savo mįslėje ir stengiausi ne- bekreipti dėmesio. Pagaliau aš mylėjau ne rūbą, ne kokią šviesią spalvą, bet skaidriosios sielos mergaitę, gerutę Sofiją.

Žalsvąjį pavasarį greitai nurungė auksiniais spinduliais išsikaisiusi vasara ir aš palikau vienas. Palikau vienas pil- niausia to žodžio prasme. Pasibaigus mokslo metams ir So- fijai išvažiavus tėviškėn, aš pajutau, kad staiga kažko nete- kau. Kažko artimo, gero, malonaus, kas pajėgia praskaidrin- ti rūkanotų dienų prieblandą, kas suteikia tyro džiaugsmo, kas dvasios pakėlimą išlaiko per pikčiausias darganas.

Daugiau bus.

AKBAS.

Nuo balandžio pabaigos mė-
sų mieste ir apylinkėse tikras
pavasaris. Dienos saulėtos, šil-
mą kambarių – jau buvo visas
nugnyti, todėl tėvai, susijauš-
tos ir gražios. Tuo laiku, kai

1124 Chenneville St. (kampus Bleury in Dorchester)

WILLIAMS
DIPLOMATAS MOTERIS
SIVU

EKSPERTŲ GARANTUOTAS

KO DARBALI
 Nuo gegužės mėnesio pra-
 džios šioje Abitibi Power &

7 PSI.

A.J. Norkeliunas

PER SAVO AGENTŪRĄ

MONTREAL ENTERPRISES Reg'd

ASTUNTI METAI KAIP DRAUDŽIA GYVASTI, NAMUS, BALDUS, MAŠINAS, BIZNIUS, SUSIRGIMUS ir NELAIMINGUS ATSITIKIMUS. BENDRAI SAŽININGAI PATARNAUJA VISOSE DRAUDIMO SRITYSE.

5637 JEANNE D'ARC AVE., MONTREAL 36

Tel. CL 2363

MŪSŲ SPORTAS

LIETUVIAI SUTRIUSKINO RUSIJOS RINKTINĘ

Rygoje įvyko paskutiniai TSRS krepšinio pirmenybių susitikimai. Kova tarp Gruzijos TSR ir Lietuvos TSR rinktinė pirmoje žaidimo pusėje vyko labai įtemptai. Po pertraukos Lietuvos krepšininkai padidino persvarą ir laimėjo susitikimą rezultatu 61:47.

Tarybų Lietuvos krepšininkai gavo Tarybų Sąjungos čempiono vardą vyrų komandų tarpe. Maskvos krepšininkės, neturėjusios nei vieno pralaimėjimo, iškovojo Tarybų Sąjungos čempiono vardą moterų tarpe.

Lietuvos TSR vyrų komanda apdovanota trim Vyriausios kultūros ir sporto reikalų valdybos pirmo laipsnio diplomais: už geriausią rezultatą žaidžiant su Tarybų Sąjungos meistrų rinktine ir už geriausius rezultatus metimų varžybse. Komandos žaidėjai ap-

dovanoti pirmo laipsnio diplomais ir jiems įteiktos asmeninės dovanos.

Jaunam Lietuvos TSR rinktinės dalyviui Matačiūnui už tikslus pataikymus į krepšį įteiktas pirmo laipsnio diplomai.

PRANCŪZŲ SPORTO SPAUDA DEDA GRAŽIŲ ATSLIEPIMŲ

apie lietuvių krepšinio Grybauskos pasižymėjimą sporte ir pasiektuosius laimėjimus. Pvz., iš Paryžiaus pasiųstas į Mulhouse'ą specialus sporto korespondentas Pierre Tessier savo pranešime išsamiai nupasakojo, kur Grybauskas yra gimęs, kaip pradėjo mokytis krepšinio sporto, kokių pasiekė pirmųjų laimėjimų Telšiuose, Lietuvoje, kaip padeda savo draugams, kokio augščio buvo pasiekęs krepšinio sportas Lietu-

voje, kaip lietuvių krepšinininkų metodais turi pasekti prancūzai ir kt.

Iliustruotas prancūzų laikraštis „Sport-Est“ įsidėjo platų aprašymą apie pasižymėjusių prancūzų sportininkų gyvenimą su jų foto nuotraukomis. Aprašyme tiek Grybauskas, tiek Gailius visur iškeliama kaip lietuviai.

KEISDAMI ADRESUS nepamirškite pasiųsti 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

Dėmesio šiam sąrašui!

Ką gi galima gražesnio, kultūringesnio ir paprastesnio padovanoti vaikams, giminėms, pažįstamiems ir kitataučiams, kaip knyga? Čia patiekiamas jų sąrašas ir kainos su persiuntimu: Francois Mauriac. GYVACIŲ LIZDAS. Romanas. ... 2,60 Sukaktuvinis „VARPAS“ ... 1,00 Putinas. KELIAI IR KRYŽKELIAI ... 2,50 Balys Sruoga. GIESMĖ APIE GEDIMINĄ ... 2,00 Juozas Grušas. PABUČIAVIMAS ... 1,00 Kazys Binkis. BALTASIS VILKAS ... 1,00 Balys Sruoga. KAZIMIERAS SAPIEGA ... 2,50 Kazys Boruta. BALTARAGIO MALŪNAS ... 2,50 Ig. Šeinius. RAUDONASIS TVANAS ... 3,50 A. Mickevičius. KONRADAS VALENRODAS ... 1,50 A. Škėma. ŠVENTOJI INGA ... 2,50 V. Zemkalnis. KUDIRKOS SAJŪDIS ... 0,75 K. Binkis. LYRIKA ... 2,00 Vincas KRĖVĖ MICKEVIČIUS ... 2,00 B. Stundžia. BURIIVIMAS IR JŪRININKYSTĖ ... 2,00 J. Grabauskas. KELIAS Į PASISEKIMĄ ... 2,00 August Gailit. TOMAS NIPERNADIS. Romanas. ... 2,50 L. Dovydenas. BROLIAI DOMEIKOS, romanas ... 2,50 Politinis žurnalas LIETUVA ... 0,50 Simonaitė, AUGSTUJŲ SIMONIŲ LIKIMAS, rom. ... 3,50 K. Požeraitė. NUSIDĖJĖLĖ, romanas ... 2,00 400 metų PIRMAI NEMUNO POEMAI ... 1,00 B. Rukša. UGNIES PARDAVĖJAS ... 1,00 B. Rukša. ŽEMES RANKOSE ... 1,00 V. Nemunėlis. PIETŲ VĖJELIS, vaikams ... 1,00 Žurnalas LITERATŪROS LANKAI ... 1,00 J. Mateika. ŽALGIRIO MŪŠIS, spalvomis ... 0,75 J. Gruodis. VISUR TYLA, AGUONELĖS, RŪTA, RUGIAGĖLĖS ... 1,50 Š. Raganas. SENAMĖ DVARĖ, romanas ... 2,00 J. Balys. LIET. TAUTOSAKOS SKAITYMAI ... 3,00 Almanachas ŽEMĖ, 4 autoriai ... 4,00 V. Ramonas. KRYŽIAI, romanas ... 2,00 J. Jankus. NAKTIS ANT MORŲ, romanas ... 2,50 Dr. K. Grinius. ATSIMINIMAI IR MINTYS ... 1,50 P. Orintaitė. MARTI IŠ MIESTO ... 0,75 S. Zbarskas. RIEŠTAUSIO SŪNUS, vaikams ... 0,75 S. Zbarskas. PER ŠALTĮ IR VĖJĄ, vaikams ... 0,40 S. Zbarskas. GANYKLŲ VAIKAI ... 0,80 V. Tamulaitis. SUGRĮŽIMAS ... 1,10 Vydūnas. TAURESNIO ŽMOGAUS UŽTEKEJIMAS ... 0,30 Vydūnas. BHAGAVAD - GITA, iš sanskrito ... 0,30 Tulpė. TILTO SARGAS, romanas ... 1,00 J. Kaupas. Dr. KRIPŠTUKAS PRAGARĖ ... 1,00 Prof. Roemeris. LIETUVOS SOVIETIZACIJA ... 0,25 Vytenis. RAUDONJOJI ŽVAIGŽDĖ, žodynė ... 0,75 Literatūros METRAŠTIS, 400 puslapių ... 1,00 4 autoriai. PROZA ... 1,25 Br. Pieteris. LAPĖS PASAKA ... 1,10 J. Gailius. KARTUVĖS ... 1,00

Šios knygos gaunamos „Nepr. Lietuvos“ redakcijoje: 7722 GEorge St., Ville Lasalle, Montreal, P. Q. Dėkite į voką pinigų ir siųskite, — tuojau gausite knygas.

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. HALSTED ST. CHICAGO 8, U. S. A.

Bendrovė siūnia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas

Siuntinys Nr. 6		Siuntinys Nr. 7		Siunt. Nr. 11—\$ 6.50	
A. 10 sv. cukr.—\$ 2.60	5 sv. baltų kv. miltų	A. 10 sv.kv. miltų \$2.50	1 sv. deg. kavos	2 sv. rūkytų lašinių	1 sv. šokolado
B. 20 sv. cukr.—\$ 4.70	3 sv. gr. kiauul. taukų	B. 20 sv.kv. miltų \$3.90	1 sv. kakavos	2 sv. kiauul. taukų	2 sv. cukraus
	1 sv. sokolado	E. 9 sv. kiauul. t. \$ 5.25	Siunt. Nr. 19 — \$ 9.95	2 sv. margarino	1 sv. šokolado
	1 sv. kavos		4 sv. rūk. lašinių	2 sv. marmelado	
			2 sv. kiauulinių taukų	1 sv. deg. kavos	
			2 sv. rūkytų lašinių		
			2 sv. kiauul. taukų		

PADĖKOS

Mūsų 2-ųjų metų sukaktuvinis koncertas - vakaras, kurio programą atliko New York vyrų balsų kvartetas „Aitvarai“, lietuviškosios Hamiltono visuo menės buvo sutiktas su dideliu palankumu. Koncerto klau sėsi per 400 tautiečių (šeštadieninės mokyklos vaikai buvo leidžiami be biilių), nors stagi ai atšilęs iki 85 laipsnių F. oras savo tvankumu sudarė ne palankias koncertui salėje sąlygas.

Jūsų, mieli tautiečiai, toks skaitlingas dalyvavimas mums vėl pridavė daugiau jėgų šiam sunkiam darbui, kurios šioje materializmu persunktoje aplinkumoje taip greit neutralizuojasi ir tiesiog versta vertus visus plaukti pasroviui. Pa grindinė paslaptis, kodėl Hamiltonas šioje srityje tiek daug atsiekia yra tame, kad mūsų valdyba savo darbą pastatė grynai idealistinėje plėtimėje, o kad ji pajėgia tą idealizmą paversia į išlaikyti — čia yra tik Jūsų, mielieji tautiečiai, nuopelnas! Išitais per dvejus metus TF parengimai turėjo daugiau sia lankytojų. Toks palankus Jūsų mūsų darbo įvertinimas teikia valdybai didelę jėgą, kuri padeda, palyginti, lengvai nugalėti mums pasitaikančias kliūtis ir nuovargi.

Dviejų metų sukaktuvių proga priimkite, brangūs hamiltoniečiai, mūsų tikrai didelę ir iš tyriausios lietuviškos širdies plaukiančią padėką!

Mes dėkojame visiems prekybininkams, savo skelbimais mūsų koncerto programoje prisidėjusiems prie lėšų TF telkimo.

Malonus ačiū geriesiems tautiečiams pp. Boguslauskams, P. Brasui, P. Leilioniui, A. Petkevičiui, R. Petrušaitiui, L. Virbickaitėi ir kanadietei Miss Dallas mieliai tautininkavusiems mums vakaro metu.

Maloniai dėkojame TF A-bės Kanadoje Pirmininkei p. lei Arlauskaitėi ir A-bės sekretoriui P. Adamoniui sveikinusiems mus sukaktuvių proga.

Žengdami į trečiuosius metus, mes labai prašome Jūsų ir toliau remti mūsų darbą lėšų TF telkime.

Ačiū!

TF A-bės Kanadoje Hamiltono sk. v-ba.

PAJIEŠKOJIMAI

— Pajieškoma Elena (Elytė) Vasiliauskaitė, kilusi iš Baltriškių parapijos, Antalieptės valsč. Zarasų apskr. Ji pati, arba žinantieji jos adresą prašomi rašyti: Mr. Vincas Kalitis, 3936 Risdon St. (buvusis „E“ Str.), Detroit 16, Mich. U. S. A.

LIETUVIS LAIKRODININKAS

ŽUKAS ANTANAS

408—8th Ave, Ville Lasalle, Que.

Kreiptis vakarais po 6,30 val.

Audžiu tautinius rūbus.

JUOSTAS, PAGALVĖLES, STALTIEŠĖLES, UŽUOLAIKAS ir kt. NEAUŠTOS KAINOS. 288—6 Ave. Ville LaSalle. Ald. Bobėnaitė-Puniškienė.

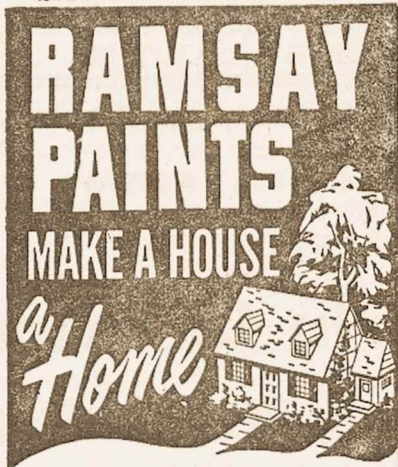
Atstovavimas įstaigose, patvirtinti dokumentų vertimai ir nuorašai, kalbinė pagalba turto sandėriuose, teismuose, mokesčių, imigracijos, vizų ir kiti reikalai

Jonas Žmuidzinis

Paryžiaus universiteto dipl. teisininkas: 3420 Drummond, Montreal, P.Q., Canada. Tel.: PL 6580

VICTOR HARDWARE

5939 MONK Boulevard, MONTREAL. Tel.: FI 1492 SAVININKAI BROLIAI BRASTAUSKAI

There is a RAMSAY PAINT for INTERIOR or EXTERIOR USE! in FLAT SEMI-GLOSS GLOSS FINISHES

PERKANTIEMS DAŽUS GALONAIŠ, NAMŲ SAVININKAMS DUODAMA 20% NUOLAIDA.

CROSLEY RADIO ir TELEVIZIJA

C. C. M. DVIRAČIAI

PASINAUDOKITE SPECIALIA VISŲ PIRKINIŲ NUOLAIDA, TAIKOMA LIETUVIAMS!

Joe's Butchery & Grocery

1918 FRONTENAC ST. (prie Ontario St.)

(buvusi Juozo Paplauskos)

SAV. JUOZAS LAURINAITIS.

Visų rūšių maisto produktai ir įvairios mėsos bei mėsos gaminiai.

Gaminame šviežias ir rūkytas lietuviškas dešras.

Taip pat prieinama kaina patarnauju sunkvežimiu.

Dr. DORA GORDON

Dantų gydytoja

Kalba lietuviškai

Tel.: WALnut 9773 4914 Decarie Blvd., Montrel.

DIDELIO PATYRIMO VALYMAS - TAISYMAS DE LUXE CLEANERS

Paėmimas ir pristatymas dieną ir vakarais.

Sav. P. Rutkausko Tel.: NE 5-0303; 143 — 8 Lachine.

EXPERT CLEANING & DYEING SERVICE FOR CLOTHES AND HOUSE FURNISHINGS OF ALL DESCRIPTIONS MINOR REPAIRS. RUGS AND CHESTERFIELDS CLEANED CITY-WIDE PICK-UP AND DELIVERY FUR AND GARMENT STORAGE

2832 ALLARD TR. 1135

MONTREALIS 2832 ALLARD TR 1135

Mes valome ir dažome įvairius, kaip vyriškus, taip moteriškus drabužius. Taip pat išvalome apsiaustus nuo lietaus uždedami jiems „Drex“, kad neperleistų vandens ir duotų gražesnę išvaizdą.

Taipgi valome visokiąsias rūšies karpetus ir fotelius (Chesterfields), gardinus lengvus ir sunkius. Sutaisme rūbus (išsirimus), išiuvame saugas ir pan. Kiekvieną orą derį paimame iš namų ir pristatome į namus. Už mūsų atliktą darbą garantuojame.

Dėl informacijų prašome telefonuoti: TR 1135, galima šaukti lietuviškai.

Lietuviai savininkai:

J. Matulaitis, J. Kiaučialūnas, A. Majauskas.

Lietuviška moterų kirpykla

DARO ŠUKAVIMUS, PUSMETINIUS IR TRUMPA-LAIKIUS FRIZAVIMUS, DAŽYMĄ IR KT.

Sav. BIRUTĖ DODONAITĖ (B. M. Dodon).

2521 CENTRE St., Montreal. Fitzroy 3292.

Rūta

LIETUVIŠKA MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ JŪSŲ PATARNAVIMUI PRAŠOME APLANKYTI 7730 Broadway St. (kampas 8 Ave.).

Ville Lasalle.

A. GAURYS.

Telefonas: HE 0100

J. GRAŽYS

SIUVU NAUJUS IR TAISAU SENUS KAILINIUS PALTUS. DUODU GERĄ KAILIŲ PASIRINKIMĄ.

DARBĄ ATLIKU SAŽININGAI IR ŠVARIAI.

KAINOS PIGESNĖS KAIP KITUR.

7437 BLOOMFIELD, Park Extension. CRescent 2279.

Kreiptis po 6 val. vakaro, šeštadieniais — visą dieną.

Pirmoji gegužinė Hamiltone!

Šį sekmadienį, gegužės mėn. 31 d. KLB Hamiltono valdyba, Bridgeman ūkyje (kur pernai buvo T. Fondo gegužinės) rengia šiais metais pirmą

GEGUŽINĖ

Šokiams griežia italų kapela. Įdomūs sportiniai žaidimai ir turtingas bufetas. Autobusai nuo Hamiltono italų bažnyčios (Barton ir James St.) išeis tuoj po pamaldų. Vykstantiems nuosavomis mašinomis iš Hamiltono, važiuoti Toronto kryptimi ir už 4 mylių įsukti į 5-tą kelią. Prie Simpson reklaminės lentos, pasukti į kairę pusę (Boy Scout Camp) ir po 4 mylių bus gegužinės vieta. Iš Toronto taip pat vykti 5-tu keliu. Be to, gegužinės vieton bus kelrodžiai.

KLB HAMILTONO ap. valdyba.

HAMILTONO LIETUVIŲ VYSK. M. VALANČIAUS ŠEŠTADIENIO MOKYKLA, š. m. birželio m. 6 d. St. Michaels salėje, 213 James St. N., rengia linksmą

VAKARĄ

Po meninės dalies, gausi fantais loterija, šokiais ir t. t. GROS BENNY FERRI ORKESTRAS. VEIKS GAI-VINANTIS BUFETAS. Pradžią 6 v. 30 min. Mokykla.

HAMILTON

HAMILTONO LIETUVIŲ CHORO „RŪTA“ KRIKŠ-TYNOS - KONCERTAS.

Beveik po 5-kių metų Hamiltono lietuvių emigracinio gyvenimo, sekmadienį, gegužės mėn. 17 d. susilaukta stipraus reprezentacinio vieneto — HL choro „Rūta“ pirmojo koncerto - krikštynų.

Nors oras buvo ir nepalankus, tačiau graži Westdale mokyklos salė sutraukė per 300 hamiltoniečių ir apylinkės lietuvių, kurie turėjo progos išgirsti augšto meninio lygio koncertą.

Choro valdybos pirmininkas A. Firavičius tarė atidarymo žodį, kviesdamas krikšto tėvus — min. V. Gylį su Ponia ir Hamiltono m. burmistru L. Jackson su Ponia, garbės svečius — KLB Hamiltono ap. pirmininką inž. J. Kšivicką ir kleboną kun. Dr. J. Tadarauką ir prezidiumą. Perskaitomas lietuvių ir anglų kalba krikšto aktas ir po juo tėvai pasirašo.

Savo trumpame sveikinimo žodyje min. V. Gylis pareiškė, kad su atbunda pavasario gamta, Kanados lietuvių gyvenime reiškiasi stiprus kultūrinis - tautinis veikimas, kurio priekyje stovi Hamiltono lietuvių — šiandien su HL choro „Rūta“ koncertu - krikštynomis, už kelių savaičių — bažnyčios pašventinimu ir už kelių mėnesių — Lietuvių Dienos Kanadoje surengimu.

— Kanada yra laisvės kraštas, — kalbėjo Hamiltono m. burmistras L. Jackson, — ku-

riame kiekviena tautybė turi teisę laisvai reikšti savo tauti-nius - kultūrinius laimėjimus. — Pažymėjęs, kad tarpe lietuvių jis randasi pirmą kartą, L. Jackson pareiškė, kad geras kanadietis turi būti geras ir lietuvis, todėl nuoširdžiai sveikina ir šį lietuvių chorą, kurio krikšto tėvu jis yra.

Bendruomenės vardu sveiki no pirm. inž. J. Kšivickas, išteikdamas choro vadovui V. Untuliui meniškai atliktą Stp. Dramanto, adresą. Sėkmės chorui palinkėjo Hamiltono parapijos klebonas kun. Dr. J. Tadaraukas ir Toronto Lietuvių choro „Varpas“ atstovas J. Ročys.

Choro vadovas V. Untulis, pabrėžęs nuo amžių didelę lietuvių meilę dainai, viešai išreiškė choro nariams padėką už jų didelį pasišventimą — atsisakant viliojančios pavasario gamtos, kinų ar kitų asmeninių malonumų, o skiriant savo laisvą nuo darbo laiką dainai.

Jau pirmoji daina pagauna klausytojo širdį savo puikiu balsu suderinimu. Dar geriau išpildoma „Kaip tų rožių žiedai“ komp. A. Aleksis ir A. Paulausko „Aš mergytė“.

Savo programoje, mišrus choras išpildė 9 dainas („O ant kalno malūnas“ — publikai ka tučiais prašant — virš programos) ir vyrų choras — 3 dainas. Koncertas buvo pajvairintas tautinių šokių grupės pasirodymais. Ir čia tenka palin-

kėti jų vadovui V. Panavaitei sėkmės.

Po koncerto, dalyvaujant kviesiems svečiams, rūtičiams ir tautinių šokių grupės dalyviams, Dainavos salėje įvyko vakarienė.

Čia jau, Hamiltono m. burmistras, savo kalboje išreiškė pasididžiavimą lietuviams, pažymėdamas, kad sekanciais metais (jeigu bus išrinktas burmistras) per inauguracinio pietus reprezentacinio Hamiltono Royal Connaught Hotel salėje, programos išpildymui jis tikrai pakvies lietuvių, (šiemet dalyvavo lenkų choras) ne rėdamas kanadiečiams parodyti mūsų tautos lobius — skambias liaudies dainas, tautinius šokius ir gražius rūbus.

Nežiūrint daugelio darbų Hamiltono m. burmistras su lietuvių praleido beveik 6 valandas, prižadėdamas visokeriopą pagalbą birželio mėn. išvežtųjų minėjime, Lietuvių Dienos Kanadoje rengime, sutikdamas būti taip pat jos garbės komiteto nariu.

Galima drąsiai tvirtinti, kad dėka gražaus choro „Rūta“ ir tautinių šokių grupės pasirodymo, Hamiltono lietuvių laimėjo mūsų tautai dar vieną stiprų užtarėją ir globėją. Kbr.

JAU ŠI SEKMADIENI! Hamiltonas rengia pirmą ge-

gužinę, žinomame lietuviams — Bridgeman ūkyje.

Rašančiam šias eilutes, pereitą savaitę teko aplankyti šią vietovę, kuri pirma išsprogusiais miško gėlių pumpurais, žaliuojančia pieva ir srauniu upe lu tikrai žavingai atrodo.

Lietuvio gyvenimas surištas su gamta. Ir ši gegužinės vieta, primenantis mums Lietuvą, sekmadienį tikrai sutrauks visus Hamiltono ir apylinkės lietuvių ir gražią pavasario gamtą.

Rengėjas — KLB Hamiltono valdyba jau pasamdė šokiams italų kapelą, parūpino gerą bufetą (geras kaimo oras žadina apetitą!), numato praveisti 1,5 km bėgimą, 100 m. bėgimą jauniems, gėlių valsa ir kt.

Važiuojantiems iš Hamiltono nuosavomis mašinomis, tenka įsukti į 5 kelią ir 11-toje mylioje nuo Hamiltono, apie Simpson reklaminės lentos, į kairę pusę, bus rodyklė su užrašu „Boy Scout Camp“. Čia įsukus, maždaug po 4-rių mylių ir bus gegužinės vieta.

Iš Toronto tenka važiuoti taip pat 5 keliu. Be to, primename, kad ši vieta yra ta pati, kurioje pernai vyko T. Fondo gegužinės.

Autobusai nuo italų bažnyčios Hamiltone (Barton ir James Sar.) išeis tuoj po pamaldų.

Tad visi šį sekmadienį KLB Hamiltono valdybos gegužinę! Kbr.

PAMALDOS LIET. EVANGELIKAMS

Hamilton, St. Paul's Church, Gore & Hughson gatvių kampe, sekmadienį gegužės 31 d. 8,15 val. ryto. Po pamaldų ten pat įvyks trumpas parapijiečių susirinkimas parapijos tarybai rinkti ir kitiems parapijos administraciniais reikalam aptarti.

Dr. M. Kavolis.

KEISDAMI ADRESUS nepamirškite pasiųsti 25 c. (smulkiais pašto ženklais).

MOTERIŠKŲ IR VYRIŠKŲ RŪBŲ SIUVYKLA

SIUVU MOTERIŠKUS IR VYRIŠKUS RŪBUS, ILGAMETIS PATYRIMAS; DIDELIS MEDŽIAGŲ PASIRINKIMAS VIETOJE. PRAŠAU ATSIKANKYTI:

MR. JURGIS EIDUKEVICIUS

374 Barton Street E., Hamilton, Ont.

LIETUVIAI PAS LIETUVIUS!

MOTERŲ KIRPYKLA

961-A Bloor St. W., (prie Dovercourt) II augšte,

„CLARE'S BEAUTY PARLOR“

daro pusmetinius ir vienkartinus šukavimus, kerpa ir dažo plaukus, daro galvos ir veido masažus.

Tel. LL 8871. Prašoma užsisakyti iš anksto.

Savininkės G. Jonušienė ir F. Kupčiūnaitė.

DĖMESIO! Statau naujas alyvines ir kitokias krosnis, taip pat remontuoju senas. Pravedu gazo linijas, prijungiu plytas, statau radiatorius, vandens apšildymo krosneles ir atlieku kitokius panašius darbus.

Prašau klientams savo naują adresą:

7 HAVELOCK, Toronto, telef. LL 4576

ANT. JUOZAPAITIS

John J. ELLIS,

REAL ESTATE

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

MALONIŲ IR SAŽININGŲ PATARNAVIMŲ MŪSŲ FIRMA ĮSIGIJO GERĄ VARDĄ TORONTO VISUOMENĖJE. PAS MŪS DARBŲ VIRŠ 80 ĮVAIRIŲ TAUTŲ AGENTŲ. KASDIEN GAUNAME APIE 60 NAMŲ PARDAVIMŲ. TODEL, JEIGU TAMSTA JIESKOSI NAMO, BIZNIO, SKLYPO ir t. t., ATSI-MINK IR SAVO PRIETELIUI PATARK, KAD, VI-SUOSE PIRKIMO - PARDAVIMO — PASKOLŲ GAVIMO REIKALUOSE TAMSTOMS MIELAI PĀ-TARS IR PATARNAUS

P. LEONAS

TEL. ME 2471

BUTO KE 7425

1072 BLOOR ST. W., TORONTO, Ont.

VYRIŠKŲ IR MOTERIŠKŲ RŪBŲ SIUVĖJAS

Kostiumus ir paltus siuvu pagal naujausias madas. Turime didelį pasirinkimą įvairių angliškių ir vietinių medžiagų. Visus darbus atlieku pigiai, skoningai ir punktualiai.

E. D. KONDRATAS.

1113 A Dundas St. W. (netoli Ossington). Toronto.

Tel. LL 9626.

DĖMESIO TURINTIEMS AUTO MAŠINASI!!

Imperial Auto Collision

Atlieka visų mašinų visokių remontą:

(sparnai, durys, priekis, rėmai).

Spalvų, dažymui, didžiausias pasirinkimas.

Darbas garantuotas.

561—567 KEELE Str.

vienas blokas į pietus

nuo St. Clair

TORONTO, Ont.

Biuro telef.

JU 4773

Namų CE 1-3444

TORONTO

VISIŲ UŽ VIENĄ — VIENAS UŽ VISUS

Tautiečiai, visi prisidėkime ir paremkime L. Namų ruošimą loteriją, kuri įvyks liepos mėn. gale. Kiekvienas iš mūsų nuneškime didesnę ar mažesnę fantą į Lietuvių Namus.

Loterijos tikslas — paremti lietuvišką mokyklą, jaunimą ir steigiamą L. N. biblioteką, kurioje yra visa lietuviška spauda.

Be to, būtina Lietuvių Namus papuošti, kad jie būtų jaunesni ir gražesni. Mūsų visų

garbės pareiga remti šį lietuvišką reikalą.

Toronto Lietuvių Namų V-ba.

PLIAS KANADOS SKYR.

Toronto m., valdyba šiemet metams išrinkta iš pirm. J. Slizio, vicep. V. Balsio, sekretoriaus T. Dragašiaus, izdin. S. Vaitiekūno ir vald. nario S. Kryževičiaus.

TABAKO ŪKIAI...

Atkelta iš 3 pusl.

mai, jo neįveikė. Šiandien jis jau valdo vieną ar net du gražius ūkius ir puikiai gyvena. Nereikia iš karto norėti staiga pralobti, o pradėti laipsniškai ir atsargiai. Ypač perkant nuo savų ūkių, reikėtų labai gerai ir atsidėjus apžiūrėti, ištyrinėti ir tik iš turimo finansinio pajėgumo jau daryti galutiną sprendimą.

Norėtysi, kad šios, nors ir apgraužomis padarytos pastabos, kryptantiems į šią ūkio šaką, juos neatgrasintų, o priešingai, paskatintų kurtis tabakynuose.

K. Valaitis.

Didžiausias namų pasirinkimas

KANADOJE DIDŽIAUSIOJE NUOSAVYBIŲ PIRKIMO PARDAVIMO ĮSTAIGOJE

Pirkdami ar parduo-dami pasitarkite su mūsų ekspertais.

Mes turime šimtus įvairiausių namų. Taip pat duodame paskolas.

Platesnių informacijų ir visais namų pirkimo-pardavimo reikalais kreipkitės

A. Kiršonis V. Morkis B. Sergautis

Telef. KE 9272 ir KE 0415

1460 DUNDAS St. W. (prie Dufferin)—TORONTO.

ERNEST RIDOUT

REAL ESTATE LIMITED REALTORS

Centrinė Įstaiga 1172 Bay St., Toronto, Ont.

LA 7570

WILLIAM BENDENA
REAL ESTATE

1555 Dundas St. W. (kampas Sheridan) Toronto.

Pirkdami ar parduo-dami Namus pasitarkit su mumis) — mielai jums patarnausim!

DĖMESIO!

Visuomenės patogumui High Parko rajone naujai atidaryta valymo, prosinimo įmonė.

ATLANTIC CLEENERS DYERS & PRESSERS.

Rūbai išprosijami tuojau (palaukus)

Rūbai priimami ir pristatomi į namus.

Skambinti: MU 2263

2763 DUNDAS W. TORONTO.

(prie Indian Rd. crs.)

Savininkas Br. NORKUS.

F. N. Prebble

REAL ESTATE

1052 A. BLOOR ST. W. TORONTO

JEI PAGEIDAUJATE PIRKTI AR PARDUOTI NUO SAVYBES: HOTELIUS, BIZNIUS, NAMUS, FARMAS, PRAŠOME KRTIPTIS PAS LIETUVI PARDAVĖJĄ:

J. Rukša

BIURO TELEF.

OL 5176

OL 7193

DANUTĖ STRAZDAITĖ

321 Oakwood Ave., Toronto, 10.

GORDON'S BEAUTY SALON

Daro pusmetines ir įvairias vienkartinės šukuosenas, dažo ir kerpa plaukus. Kiekvienu metu (išskyrus sekmadienius) galima susisiekti telefonu: OR 8081.

Maloniai pranešame!

NAUJŲ „FORD“ AUTO MOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ PIRKIMO REIKALAIŠ KREIPKITE SĮ MŪSŲ ATSTOVĄ V. PESECKĄ

INFORMACIJA:

vakarais 18 — 21 val. šeštadieniais 10—13 val. DIDELIS PASIRINKIMAS VARTOTŲ AUTOMOBILIŲ IR SUNKVEŽIMIŲ, BE TO GREITAI IR SAŽININGAI ATLIEKAME VISŲ AUTOMOBILIŲ ĮVAIRŲ REMONTĄ.

FORD-MONARCH ATSTOVYBĖ

CHURCH MOTORS LTD

1638 BLOOR Street West, Toronto. Tel. OL 2371

TORONTO, HAMILTONO IR JŲ APYLINKĖMS Kontraktorius K. TRUMPICKAS

Nuo š. m. sausio mėn. atidarė savo skyrių ir TORONTE. Tuo tarpu ĮRENGIAMI NAUJI OIL BURNERIAI į naujas ar senas krosnis papigintomis kainomis ir išsimokėjimui iki dviejų metų.

Dėl informacijų ar įrengimų prašome kreiptis: TORONTE: 693 DOVERCOURT RD. Telef. LO. 8951 HAMILTONE: 18 SPADINA AVE. Telef. 92035.

TORONTO CHORAS „VARPAS“

Š. M. GEGUŽES 31 D. 2 VAL. PO PIETŲ RUOŠIA

gegužinė

Gegužinės vieta — LAKE MEDAD, V. Narušio gražiajame ūkyje prie 5 kelio, netoli Waterdown.

Atvykite iš toli ir iš arti pasiklausyti choro gražių dainų. Veiks bufetas, gros BENNY FERRI orkestras su garsiaisiais.

Čia rasite puikią ežero pakrantę — pasigrožėti, pasimaudyti, laiveliais pasiirstyti.

Malonumas jojimo sporto mėgėjams — 20 gražių treniruotų arklių jūsų dispozicijai.

ATVYKITE — NESIGAILĖSITE!

AUTOBUSAI: iš Toronto — nuo lietuvių bažnyčios 12 ir 2 val. pp. iš Hamiltono — nuo bažnyčios, tuoj po pamaldų.

MONTREAL

BAISIOJO BIRZELIO MINĖJIMAS

Šiemet bus pažymėtas dideliu koncertu St. James katedroje, prie Dominion Square, kurį lėndrom jėgom ruošia Pabaltijo tautos, dalyvaujant stipriausioms meno jėgoms. Plačiau bus sekančiuose NL numeruose. B-nės V-ba.

PIANISTAS ANDRIUS KUPREVIČIUS

kelias dienas paviešėjęs Montrealy, lankėsi daugelyje viešųjų, išvyko. Prieš išvykstant, jis mus prašė perduoti Montrealio lietuviams padėką. Jis Montrealiu likęs patenkinamas visai, nes koncerte atsilankiusi publika buvusi labai jautri ir augštai kultūringa. Po metų, kitų jis tikisi vėl aplankyti Montrealį.

P. Andriaus Kuprevičiaus koncerte atsilankė 300 asmenų, pajamų gauta 426 doleriai 54 ct., išlaidų turėta 176 dol. 54 ct., grynų pajamų liko 250 dolerių, kurie p. A. Kuprevičiui ir įteikti, bet p. Kuprevičius „Nepriklausomos Lietuvos“ naudai paaukojo 50 dolerių, už ką jam reikiama didelė ir nuostabi padėka.

Ta pačia proga dar dėkojame kvietimų platintojams p. Terešci Stankūnaiti ir p. Gailevičiūtei - Krūminienėi, kurių pasiryžimo dėka p. Kuprevičiaus koncerte atsilankė apie 40 svetimausių. KLCT ir NL

NELAIMĖS IR LIGOS

Gegužės 20 d. pp. Kijonkų mašina susidūrė su kita mašina. Nukentėjo ir paguldyti į Queen Elizabeth ligoninę septyni žmonės: Vyt. Kijonka, žmona Lina, dukterys Irena, Laima ir Lucija ir, be to, p. Michelis su dukra.

J. Parojus jau išėjo iš ligoninės, kur buvo tiriamas po sveikatos. Esą, jis rastos sveikas, kaip ridikas, bet tyrimai nemažai išvarginę. A. Vilimas dar koją laiko gipse. Pasirodė, kad krintant buvo suskaldyta kelio ginkelė.

E. Skardžiuvienėi padaryta vidurių operacija. Susirgo J. Žemaitis ir A. Skrupskienė. P. p. Laurynaičiui sūnui bežaidžiant praskelto galva, dėl ko jį teko operuoti.

KUNIGŲ PERMAINOS

AV parapijoje buvę kunigai A. Vilakitis ir J. Pečkys Amerikoje gavo naujus paskyrimus, o AV parapijoni paskirtas kun. J. Kidykas.

PAKEITĖ TELEFONĄ

A. Gražys, nekilnojamo turto tarpininkas (agentas), pakeitė telefoną, kuris dabar yra TU 7987.

VESTUVĖS, GRUPĖS, PORTRETAI

Namuose ir studijoje.
72 St. CATHERINE E.,
Montreal, HA 0491.

Dr. E. Andrukaitis

956 Sherbrooke E.
Tel. CH. 7236

P. MOTUZAS MONTREALY

P. K. Motuzas Montrealin atvyko šeštadienį apie 11 val. Šiemet jis atvyko su p. Kent, kaip ir pernai. Bet dail. C. Jonušas, ketvirtadienį buvo ištiktas nelaimės — apdegė (stipriai kairę ranką ir šoną) ir turėjo atsigulti į ligoninę. Todėl p. Motuzas turėjo atlikti visus ir p. Jonušo iš pernai metų įpareigojimus: paimti jo Montrealy užsakytus paveikslus rėmus ir p. Alb. Norkeliūnui atvežti p. Jonušo sukurto paveikslą. P. Kent visą laiką p. Motuzui padėjo. P. Motuzas su p. Kent išvyko į New Yorką pirmadienį. Ačiū mūsų mieliems svečiams, kurie davė progos daugeliui mūsų apsilankyti Lietuvoje, o jaunimui — net ir pirmą kartą ją pamatyti. Ačiū ir už auką — 10 dol. „N. Lietuvai“.

LIETUVIŲ AKADEMINIO SAMBŪRIO

visuotinis narių susirinkimas įvyks penktadienį, gegužės 29 d. 7.30 val. vakaro, 3703 De Bullion St. Bus skaitoma pasakaita apie impresionizmą literatūroje. Visuomenė kviečiama dalyvauti. Valdyba.

PP. MAČIONIŲ IŠKILMĖ

Gegužės 23 d. Lenkų salėje, p. Racimavičienės iniciatyva, buvo suruošta Emilijos ir Jurgio Mačionių 20 metų vedybinės sukaktuvės, į kurias atsilankė per 200 asmenų. Didžiosiomis darbininkėmis buvo p. Racimavičienė, p. Juodelytė, M. Mačionienė, p. Bobelienė, takti namos savo šeimai. Vakara vedė P. Petronis. Sveikino Petronis, Kiškis, Širvydas, Racimavičienė ir daugelis telegramų iš Kanados ir Amerikos. Jubiliatam įteiktos vertingos dovanos. Publika linksminosi ligi 3 val. nakties. Linkime jubiliatams susilaukt dar daugelio suaktuvės, geros sveikatos ir sėkmės!

SUKURĖ ŠEIMOS ŽIDINĮ

torontietis Petras Novodzielskis su montroliete Irena Juodyte praėjusį šeštadienį, gegužės 23 d. AV parapijos bažnyčioje. Iš Toronto jaunąjį atlydėjo Jonas Masionis, Jonas Aukštaitis, Pranas Grumbinas ir Adolfas Vanagas. Buvo gražios vestuvės. Jaunasis žada persikelti gyventi į Montrealį.

AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS VAKARIENĖ

savo salėje bus ši šeštadienį, gegužės 30 d., 6 val. vakaro. Įžanga tikrai 1 doleris. Bus loterija ir kiti pajavairinimai. Visi kviečiami atsilankyti.

MONTREALIETIS

P. JASĖNAS

buvo išvykęs Europon ir iš Paryžiaus parsivežė jauną žmoną, prancūzų tautybės.

VISI Į AUŠROS VARTŲ PARAPIJOS ŠIO SEZONO PASKUTINĖ

VAKARIENĖ

Gera ir skani šilta vakarienė, Turtinga loterija — virš 50 daiktų.

VAKARIENĖS PELNAS SKIRIAMAS BAŽNYČIOS STATYMO FONDUI.

Vakarienė įvyks 30 d. geg. 1953. 377 Willibrord Ave Verdun. Pradžią 6 val. Kaina tik 1 dol.

Laiškai Redakcijai

RE: Toronto cosp. 20-V-53. Gerbiamas Ponas Redaktorius,

Jūsų redaguojamo laikraščio No 20(318), 8 pusl. korespondencija: „Atsargiai su Bendrovėmis“ yra minima mano pavardė.

Būsiu Tamstai dėkingas už paskelbimą patikslinimų — iš kraipytos korespondencijos ne atitinkančios faktams.

Aš iš Toronto nesu pabėgęs, „Maple Constr. Ltd.“ nėra su bankrutavusi. Darbai pristabdyti.

SUSIRŪPINIMAS POŽEMI NIU TRAUKINIU

nuolat didėja, nes susisiekimas Montrealio mieste darosi vis sunkesnis. Miesto savivaldybės taryba įgaliojo valdybą prašyti ta mtkslui iš vyriausybės paskolos.

PRIESVESTUVINĖ STAIGMENĄ

draugės suruošė Emilijai Gautytėi, kuri išteka už prancūzo.

JACQUES CARTIER

gyvenantieji lietuviai, jausdamiesi įpareigoti dėl mūsų Tėvų nės atvadavimo, ir Tautos vadavimo reikalui paaukojo 22 dol. Aukos pasiskirsto sekančiais: po 5 dol.: — P. Beleckas, Fr. Mickus; po 2 dol.: St. Jan kauskas, T. Lauraitis, S. Paulauskas, B. Rinkevičius; po 1, 50 dol.: A. Kuliešius, A. Latvaitis. po 1 dol.: V. Janušas-kas. ŽKS.

LAS SUSIRINKIMAS

Geg. 31 d. A. V. par-jos salėje tuoj po pamaldų įvyksta LAS Montrealio skyriaus narių visuotinas susirinkimas. Visi nariai prašomi būtinai dalyvauti. Valdyba.

LANKĖSI REDAKCIJOJE

Toronto tautiečiai Henrikas Matušaitis ir Edvardas Jakavičius lankėsi Montrealy ir „Nepriklausomos Lietuvos“ redakcijoje, kur užsiprenumeravo laikraštį.

MIESTAS STEIGS SAVO RESTORANUS

viešose vietose tuo tikslu, kad piliečiai būtų tinkamai aprūpinti. Pelną iš to nesitikima.

dyti dėliai grynų pinigų trūkumo. Akcininkų ir kreditorių reikalais rūpinuosi ir dirbu.

Jus gerbiąs
Pet. Slėnis.

KLAIDOS ATITAIŠYMAS

Paskutiniame N. L. Nr. korespondencijoje „Atsargiai su bendrovėmis“, turėjo būti parašyta „dingo iš horizonto“, o per redakcijos neapsižiūrėjimą buvo parašyta, kad p. Slėnis dingo iš Toronto. Dėl klaidos atsiprašoma.

TORONTO TORONTO CHORAS „VARPAS“

Jau praėjo pora savaitžių kai Toronto Lietuvių Choras „Varpas“ buvo iškilmingai pakrikštytas. Gilūs išpuodžiai iš krikštynų koncerto dar neišdilo ir torontiečių atminties.

Štai mūsų „Varpas“ ir vėl ruošiasi skambinti. Šį kartą žada būti šauni gegužinė, kurioje choras vėl išpildys keletą savo dainų. Nustebės Kanados gėris, nešdamos lietuviškų dainų aidą į toli, tokių dainų jos jau retai teišgirsta. O torontiečiams ir hamiltoniečiams vėl bus proga maloniai praleisti popietę žinomoje lietuvių vasarvietėje p. p. Narušio ūkyje, kur ir įvyks minėtoji gegužinė, sekmadienį gegužės 31 dieną. E. B.

A. ŠADEIKITNĖ SVEIKSTA

Po operacijos, sėkmingai sveiksta uoli ir rūpestinga tautinių šokių grupės vadovė A. Šadeikienė-Ličkunaitė. Šia proga, malonu pažymėti, kad Jūrų skautams sumanūs, o p. Šadeikienėi sutikus vadovauti, šiandien Toronto lietuviai gali pasigėrėti esama tautinių šokių grupe, kuri geriausiai pasi-sekimaais reprezentuoja tautinius šokius svetimačių tarpe, o reikalui esant užpildo ir lietuvių programas. O.

MIRĖ VL. JAKIMAVIČIUS.

Gegužės 15 d. staiga širdies priepuolio ištiktas mirė senėnės kartos ateivis Vladas Jakimavičius. Velionis giminių pas tangomis buvo palaidotas birželio 20 d.

TORONTO

J. EM. TORONTO KARDINOLO LAIŠKAS LIET. ŠV. JONO KRIKŠTYTOJO PARAPIJAI

Kun. Ažubaliui ir Bažnyčios Statymo Fondui
Mano brangūs Bičiuliai,
Aš nusprendžiau, kad tinkamiausia yra perduoti Bloor gatvėje nuosavybę, kurią aš buvau nupirkęs lietuvių parapijai. Pirmiausia išmokėti skolą, priklausantią bankui. Balansą pa naudoti šv. Jono Krikštytojo bažnyčios patalpų praplėtimui. Ši bažnyčia yra nacionalinė parapija.

Turint mintyje didelį lietuvių skaičių ir taip pat jų išsi-skirstymą, atvyks Tėvai Pran-ciškoni, jei jiems bus duotas leidimas iš Romos. Jų įsikūrimas vyks palaipsniui, ir kuri laiką jie nebus pajėgūs statybai.

Tuo tarpu yra neįmanoma nustatyti tiksli parapijų riba, iki lietuvių pastoviau įsikurs. Daugelis jų gyvena laikinose patalpose ir, kai bus įmanoma, įsikurs įvairiose vietose.

Aš manau, kad abi parapijos, jei antroji įsikurs, funkcijonuos užtenkamai gerai, ir daugiau net kaip dabar lietuvių lankys bažnyčią.

Telaimina Jus visus Dievas, o aš drąsinu Jus pradėti vykdyti Jūsų naują programą. Aš laiminu Jus ir pasilieku ištikimas Kristuje.

Jūsų
James C. Cardinal McGuigan
Toronto Arkivyskupas.
GAUSUS PARAPIJOS SUSIRINKIMAS.

Sąryšy su BSF likvidavimu ir naujos parapijos steigimu gegužės 24 d. įvyko parapijos salėje. Pirm. J. Simanavičius pranešė, kad jam visuomet ten

ka garbė būti pirmininku, kur kas nors likviduojasi. Bažnyčia nebebus statoma, Fondo Valdyba nebeturi pagrindo veikti ir dėlto atsistatydino, o tolimesnį veikimą perduoda išspręsti šiam susirinkimui. Klebonas kun. Ažubalis perskaitė kardinolo laišką, kuriuo pranešama jo sutikimas steigti naują parapiją. Toliau ėjo išdėdinti, rev. komisijos ir parapijos komiteto pranešimai. Dabar kasoj turime 6.830 dol. pinigais ir už parduotą sklypą numato ma apie 23.000 dol., tai viso būtų apie 30.000 dol., kurio likimą susirinkimas turėtų nuspręsti. Dalis aukotojų gali savo įnašus atsiimti. Klebonas ir parapijos kom. pirm. siūlo dabartinę bažnyčią praplėsti, kas kainuotų apie 40 tūkst. dol. Jau esą sudaryti eskiziniai planai ir gautas City Hall sutikimas.

Nutarta palaukti kol paaiškės tolimesnė padėtis ir turimus pinigus laikyti išaldytus banke. Laikė diskusijų buvo daug karštų ginčų.

Pagaliau nutarta išrinkti likvidacinę komisiją. Daugumai kandidatų atsisakius, liko išrinkti šie asmenys: Jarošūnas, Matulionis, Razgaitis, Rudaitis, Zaliaduonis. L.

Dr. A. VALADKA

GYDYTOJAS ir CHIRURGAS
1081 Bloor St. W.-Toronto

prima ligonius ir gimdyves šiokiadieniais nuo 2-4 pp. ir 6.30-8 vv. arba pagal susitarimą tel. ME 2933

Margis Vaisinė

JONAS V. MARGIS — VAISTININKAS
19 St. John's Rd. (prieš 3131 Dundas St. W) Toronto.
Receptams naujiems ar seniems — tik paskambink ar parašyk — mes pristatysime kuo greičiausiai. Pristatymas visa me mieste VELTUI. Taip pat turime: trejos devyneris, ramunėlių, Celsijaus termometrų, (foto reikmenų, mažų vaikų valgių, 4711 odekolono, vitaminų ir tt.
Telefonas MU 9543. Valandos 9 a. m. — 9 p. m.

Užėik ir pailsėsi klausydamas „Trimito“ orkestro

KIEKVIENĄ PENKTADIENĮ

Lietuvių Namų alučiuose ir ŠOKIUOSE nuo 8 vv
Įėjimas tik 25 ct. TL Namai.

Kalbinė pagalba teismuose, ištuokos, nuosavybės perdavimo ir kitose transakcijose. — Imigracijos, pilietybės, paskolų parūpinimo, civilinės metrikacijos ir kiti reikalai. — Atstovavimas įstaigose. — Dokumentų patvirtinti vertimai, nuorašai ir fotokopijos. — Visokeriopos informacijos. — Lietuvių interesus gina prityrę specialistai, studijavę Ameriko ir Europos universitetuose

UŽEIKITE ARBA PARAŠYKITE MŪSŲ BIURUI.

JONAS J. JUŠKAITIS

932 Dundas West, Toronto, Canada. Tel. EM 6-4880.

PIRMOJI LIETUVIŲ

Real Estate Istaiga

TORONTE.

NUOSAVYBĖS ARBA BIZNIO PIRKIMO AR PARDAVIMO REIKALAI, PASKOLŲ GAVIMO, NAMŲ AR BIZNIO APKAINAVIMO IR TEISINGO PATARIMO REIKALAI, KREIPKITE Į MŪSŲ ĮSTAIGĄ BE OBLIGACIJOS.

ESU TORONTO Miesto gyventojas per paskutinius 25 metus.

AL GARBENS - Garbenis

REAL ESATE and BUSINESS BROKER
1486 DUNDAS ST. W., TORONTO, Ont.
Telefonas LO 2738. Vakaraš HY 1543.

J. J. ELLIS, Realtor

383 RONGESVELLES AVE., TORONTO, ONT.

JEIGU NORITE PIRKTI AR PARDUOTI NAMUS, FARMAS, GAZOLINO STOTIS, KRAUTUVES AR KITOKIUS BIZNIUS, VISUOMET JUMS MIELAI PATARNAUS MŪSŲ ATSTOVAS

Vytautas Lunys

TELEFONAI: BIURO LA 8000, BUTO LY 2048